

HOCA
"ABDULREZZAK SANCAK / İYİLİĞE ADANMIŞ BİR YAŞAM"

Bilge Egemen

ISBN 978-605-9018-46-3

Yayıma Hazırlayan
Fahri Özdemir

Grafik Tasarım
Ayhan Duman

© **Saya Grup**
Ekim 2017, İstanbul

Baskı ve Cilt
Metro Matbaacılık Ltd. Şti.
Yahya Kemal Beyatlı Caddesi No: 94 Begos 3. Bölge
35400 Buca / İzmir

Saya Grup
Dilmenler Cad.
Aslanoba Plaza No:19/3
Mahmutbey / Bağcılar / İstanbul
444 72 92

ABDULREZZAK SANCAK

HOCA

İYİLİĞE ADANMIŞ BİR YAŞAM

A. Ruzah Saniyah
Munirah

*"Gel ey kardeş, gel arkadaşı,
Hakka hizmet edelim,
Hak yoluna girelim,
Sohbetlere gidelim."*

Garip Yüzsüz

the 1990s, the number of people with a mental health problem has increased in the UK. The prevalence of mental health problems is estimated to be 10% of the population (Mental Health Foundation, 2004). The prevalence of mental health problems is also increasing in the USA (Mental Health Foundation, 2004).

There is a growing awareness of the need to address the needs of people with mental health problems. The UK government has set out a strategy for mental health care (Department of Health, 2003). The strategy aims to improve the lives of people with mental health problems and to reduce the burden of mental health problems on society. The strategy also aims to improve the effectiveness of mental health care and to reduce the costs of mental health care.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

The strategy is based on the following principles: (1) people with mental health problems should be treated as individuals; (2) people with mental health problems should be given the opportunity to participate in decisions about their care; (3) people with mental health problems should be given the opportunity to live in their own homes; (4) people with mental health problems should be given the opportunity to work and to contribute to society; (5) people with mental health problems should be given the opportunity to receive the care and support they need to live well.

“İYİLİĞE ADANMIŞ BİR YAŞAM”

Ağır ağır olsa da hayatın bu hiç bitmeyen savaşında, aydınlık bir kez daha yendi karanlığı... Bir kuş havalandı... Çocuklar uyandı...

12 bin yıllık tarihe sahip bu şehirde asla tekrarı olmayacak bir gün daha başladı.

Bu toprakların bir diğer adı “*Evliyalar Diyarı*”. Batısında Anadolu, Doğusunda Mezopotamya... Seyrine doyum olmaz muhteşem manzaralar sunar insanlığa; Şaşırtır, çarpar. Sonsuza dek kazınır hafızanıza.

Hayır! Bu bir Siirt kitabı ve belgeseli değil. Bu topraklarda doğmuş bir çocuğun hikâyesi. Şehrin havasını solumuş; sokaklarında koşuşturmuş, Doğunun belki de en çok din ve ilim adamı yetiştiren bu şehirde, bu evliyalar merkezinde maneviyat iklimiyle yoğrulmuş...

Hem başarılı, hem alçakgönüllü olabilir mi bir insan? Zengin ama her şeyini paylaşan...

“*Bilge*” ve “*çocuk*”, buluşabilir mi tek bir bedende? Binlerce sevgi, sığabilir mi tek bir yüreğin içine?

Pervari’de doğmuş bu çocuğa “*Bir gün gelecek sen ve ailen artık buralara sığmayıp taşacaksınız; büyük şehirlere gidip başarı üzerine başarı yakalayacaksınız. Baban ve amcalarının canla başla kurduğu mütevazı hayattan binlerce insana istihdam yaratacaksınız. İlmek ilmek öğreksiniz geleceğinizi. Ve en başta da ailenin önemini hiç bir zaman unutmayarak. Işık olacaksınız her biriniz diğerine. Ve sen ey çocuk, sadece keskin ticaret zekânla parlamayacaksın; beraber çalıştığın insanlar ve arkadaşlar, tüm çevren için maneviyatın temsilcisi, besleyicisi, yol göstericisi, yani bilgisi olacaksın.*” deselerdi, inanır mıydı? Hayaller kurar mıydı?

Bir gün gelecek kimse isminle hitap etmeyecek sana. Çünkü sen artık herkesin “*Hoca*”sı olacaksın.

*"Senden bir Őey anlamadım ey dűnya,
Benden baŐka anlayan var mı gűya?
İnandım ben sana biliyor Hűda,
Nesin bilmem; ne gerçeksin ne rűya."*

Garip Yűzsűz

Bu kitap ve belgesel hazırlanırken, bir insana dair ne kadar iyi, güzel özellik ve sıfat varsa, kamera önü ve aslında daha da çok arkasında hepsi Abdulrezzak Sancak için söylendi. İçtenlikle... Ve çoğu zaman da gözyaşları eşliğinde...

Kimi zaman duygusal yoğunluk nedeniyle gözyaşları sel olup röportajı bıçak gibi kesti. Röportaj ertesi güne kaldı; boğaza yumruk gibi oturan acı ve özlem, kelimelerin çıkmasına izin vermediği için bazen bir kez daha ertelendi.

"Allah sevgisi" ile dopdolu olduğundan, tasavvuf eğitiminde en üst mertebelere ulaştığından bahsedildi. Hoşgörüsünden ve adeta bir Yunus Emre olduğundan...

"İlkokul mezunuydu ama okumaya devam etseydi âlim olurdu" dendi. Çünkü yalnızca parlak zekâsı değil, okuyup araştırma, kendini ve çevresini sürekli geliştirip yenileme isteği, bitip tükenmek bilmeyen çalışma azmi ve enerjisi de muazzamdı...

Ailesine çok düşkün olduğundan... Kardeşlerini hep bir arada tutmak istediğinden... Onların üzerine tir tir titrediğinden... Teknolojiye olan inanılmaz yakınlığından... Tam da yeri geldiği zaman yaptığı espri yeteneğinden... Muhabbet adamı olduğundan... Üç dilde yazdığı şiirlerinde *"Garip Yüzsüz"* mahlasını kullandığından... Hiç tanımadığı halde yolda görüp arabasına aldığı, aile sofrasına oturttuğu yardıma muhtaç insanlardan... Gelenekselleştirdiği zekât toplantılarından... Herhalde hep iyilik yaptığı için mucizevi bir şekilde hiç kötülük görmediğinden... En sevdiği yemeğin bulgur pilavıyla eski usûl yemekler olduğundan... Def çalıp ilahiler söylemeyi sevdiğinden... Bir insanı yanlışlıkla kırmış olabileceğini düşündüğünde araya geceyi ve uykuyu sokamadan mutlaka o kişiyi telefonla arayıp gönlünü aldığından... Torunu Mustafa Erdem'e ve tabii tüm çocuklara çok düşkün olduğundan... Etrafındaki herkesin ama herkesin tüm hastalıklarını, dertlerini bilip yardım etmeye çalıştığından... Yüzlerce aileye yardım ettiğinden... Binlerce çocuğu okut-

tuğundan... Sayısız sosyal sorumluluk projesine imza attığından... Şirketlerinin yaptığı cirolardan çok, kaç kişiye istihdam sağladığını, kaç aileye ekmek götürdüğünü önemseydiğinden... Hiç hak yemediğinden... Zengin-fakir, çocuk-yaşlı hiçbir ayırım yapmadan insanlara yaklaştığından... İnsanı, evet insanı çok sevdiğinden... Dokunduğu her insanda iz bıraktığından...

Ve daha pek çok özelliğinden bahsedildi...

Okuyacaklarınız dokunduğu herkes tarafından çok sevilmiş bir insanın hikâyesi.

Bu satırların yazarı mübalağalı tek bir kelime eklemedi.

Aksine, *"Neticede o da bir insandı; hiç mi zaafı yoktu?"* diye sormaya çekinmedi.

Aldığı cevaplar beklediğinden etkileyiciydi.

Zaafı mı?

Belki de çok fazla iyi olmasıydı...

Bazı insanlar özeldirler. Klonlanmış gibi aynı anda her yerde olup, her şeye yetişirler; elli iki yıllık bir hayata, yüz elli yıl sığdırabilirler.

Tıpkı herkesin *"Hoca"*sı, Abdulrezzak Sancak gibi.

Bu sadece başarı değil, aynı zamanda bir tevazu hikâyesi.

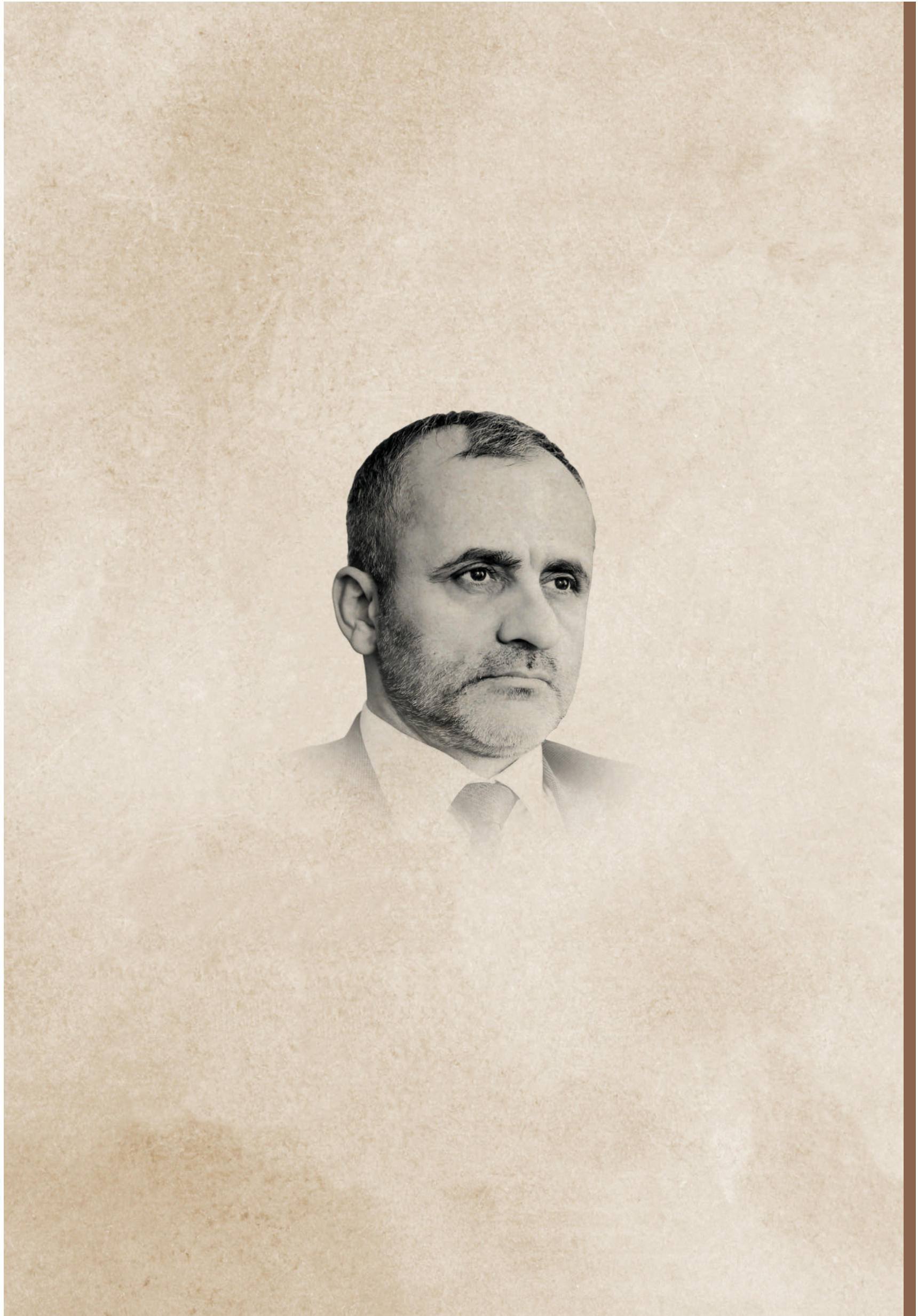

“ANNE, EŞ, KIZ KARDEŞ”

Çat kapı misafirleri karşısında görünce, Mediha Hanım şaşırır.

Evinde misafir ağırlamaya alışık olmadığından değil. Aksine evlerine gelip-giden eş, dost, akrabanın haddi hesabı yoktur. Ama bu gelenlerle, hani nasıl söylenir, aralarında hafif bir kırgınlık vardır. Aslında kadınların değil de eşlerinin...

İçeri buyur eder misafir kadını ve çocuklarını... Sohbet sohbeti açar... Ondan bundan konuşurlar... Saatler saatleri kovalar... Akşam yemeği vakti gelir; ama misafirler kalkıp gitmeye pek de niyetli değildir.

“Galiba akşam yemeğine de kalacaklar” diye düşünür.

Telaşla mutfağa geçer; çabucak yemekler pişirilir, sofraya kurulur.

Ve az sonra, kadınların eşleri de arka arkaya eve gelir.

Aralarında sanki hiç kırgınlık olmamış gibi sofraya otururlar. Tıpkı eski günlerdeki gibi tatlı tatlı konuşurlar. Kırgınlık buz, barışmak buhar ise eğer; buz, buharlaşmıştır. Ve kimse farkında olmasa da, bu dönüşüm, odanın bir köşesinde sessiz sakin büyüklerini izleyen on yaşındaki çocuk sayesinde olmuştur.

Herkes bilir; bir insanın ileride nasıl olacağı çocukluğundan bellidir.

Abdulrezzak Sancak da etrafındaki hiç kimsenin kırgın, küskün olmasını istemeyen bir çocuktur. Ve büyüyüp yetişkin olduğunda, bu özelliği onu tanımlayan en önemli sıfatlarından biri olacaktır.

Mediha Hanım, davetsiz misafirlerin sırrını çözmesi uzun sürmez: Oğlu Abdulrezzak, aralarında kırgınlık olan aileye gidip anne ve babasının onları yemeğe davet ettiğini söyler. Onlar eve geldikten sonra da babasının dükkânına koşup, kırgın olan ailenin evlerine ziyarete geldiğini ve kendisini beklediklerini...

Herkes mahcubiyet içinde barış çubuğunu ilk uzatanın karşı taraf olduğunu düşünürken, O olup bitenleri mutlulukla ve gülümseyerek izlemektedir.

Özetle; çocuk uzatmıştır sessizce zeytin dalını her iki tarafa da.

Ve bu çocuk, bir ömür boyu zeytin dalını elinden bırakmayacaktır insanlığa karşı.

“Hiç kimsenin küskün olmasını istemezdi. Çocuk haliyle koca koca başka insanları da barıştırdı. Şaşırıyorduk. Akli yaşından hep büyüktü. Sanki davranışları, söyledikleri, çocuk değildi de örnek ve olgun bir insandı. Babası da ben de ondan çok memnunduk. Ondan bin kere razıydık.”

Mediha Hanım, başka şeyler de hatırlıyor oğlunun çocukluk yıllarından. Örneğin, dine, tasavvufa daha çocuk yaşlarda düşkün olduğunu. Küçükken büyüklerle nasıl onların akranıymış gibi ilişki kuruyorsa, yetişkin olduğunda da çocuklarla çocuk olup, oyunlar oynadığını, dünyaya sanki sadece başkalarına iyilik yapmak için geldiğini...

Ve tabi ki “insan”ı çok sevdiğini.

“Sevin, derdi zaten bize de” diyor kız kardeşi. *“Kim olursa olsun insanları hep sevin.”*

“Herkesin derdi onun derdiydi. Herkesin ne derdi ne sıkıntısı var, tek tek bilirdi. Telefonu susmazdı. O derdi çözene kadar da uykuları kaçar, ama mutlaka elinden geleni yapardı” diyor eşi.

“Biz kardeşlerini bir arada tutardı. Hepimizin iyiliği için çabalardı. Babamızı kaybettiğimizde baba oldu hepimize. Sonra, erken yaşta eşim rahtsızlanınca 4 çocuğumu çocuklarından ayırmadı, çocuklarım da onu baba bildi. Onların her şeyini takip etti. Ne bir mezuniyetlerini kaçırdı. Ne sevgisini bir gün esirgedi” diyor kız kardeşi.

Abdulrezzak Sancak'ın ölümünden yaklaşık bir yıl sonra annesi Mediha Hanım, eşi Nahide Hanım, kız kardeşi Mecbure Hanım evin salonunda oturuyorlar. Abdulrezzak Sancak'ın yokluğunda, sadece salon değil, bu koskoca dünya bomboş geliyor onlara.

Annesi, “Dünya bol geliyor artık bana” diyor.

Evet!.. Dar değil, bol. O kadar bol ki onu sevgisiyle sarıp sarmalayan, güveniyle sıkıca kavrayan, sıcacık ısıtan şefkatli oğulun kolları, uçup, kayıp, gitmiş...

Geriye kalansa: Hayatın üzerinden bol bir elbise gibi düşen, sınırsız bir boşluk.

Eşi, “Gözlerim, sanki üzerine avuç avuç pul biber atılmış gibi yanıyor bir yıldır.” diyor.

“Tanısaydınız kendisini inanın siz de çok severdiniz” diyor kız kardeşi. “Ne demek istediğimizi anladınız.”

Bu cümleyi zaten onu tanıyan herkes defalarca söyledi.

- Sadece 15 dakika muhabbet etseydiniz...

- Bir defacık görseydiniz...

- Onun bulunduğu odaya bir kez girseydiniz...
- Anlardınız, hissederdiniz ne demek istediğimizi, etrafa saçtığı enerjiyi.
- Bakın sorun onu tanıyan herkese. Tek tek anlatacaklardır size.
- Farklı, çok farklı... O, çok ama çok özel biriydi; nereden, nereden başlasak, nasıl anlatsak ki?

Yolda araç bekleyen ya da gariban birini görse hemen oracıkta durur, arabasına almış. Bazen yolunu değiştirir, gideceği yere kadar bırakmış. Arabasına aldığı, yolda tanıştığı çok insana aş ve eğer bir parça içinde heves gördüyse iş vermiş. Bazılarını okutmuş. Okuttuğu binlerce çocuk ve genci kervanına katmış.

Annesi, eşi ve kız kardeşi de onun yoldan alıp evine getirdiği, sofrasına oturduğu insanların sayısını bilmiyor.

Bu durum hayatlarının rutini olmuş.

Çünkü üst düzey yöneticiden beççiye, şoförden çaycıya o sırada orada kim varsa hepsini bütün ailesiyle aynı sofraya oturttuğu, kimseyi ayırmadığı herkes tarafından biliniyor.

"Onu seviyorum, bunu seviyorum, şunu seviyorum" diye tek tek sayarken bir gün, "Allah aşkına senin sevmediğin tek bir insan var mı ki?" diye sormuş annesi.

İnsanlarla o kadar çabuk ilişki kurarmış ki, en ketum olanlar bile birkaç dakikada eriyip en anlatamadıkları sırlarını, dertlerini teker teker önüne sererlermiş.

Eşi: Hiç tanımadığı insanlara sofrasını açtığı halde hiç kötülüğe denk gelmedi. Herhalde çok iyi olduğu için. O iyilik yaptıkça iyilikle karşılık vermeye çalıştı insanlar. Sadece ailesine değil; sanki herkese iyilik yapmak için dünyaya gelmiş biriydi.

Kız kardeşi: İş yerinde çalışan birinin akrabasının, hatta komşusunun bile bir hastalığı sıkıntısı var mı bilirdi. Unutmazdı, takip eder elinden geleni yapmaya çalışırdı.

Annesi: Forsu, gösterişi sevmezdi, tevazu sahibiydi. Ufak bir şey için de olsa tek bir gün bile kalbimi kırmadı. Hâlbuki insanız hepimiz değil mi? Hata yapabiliriz. O yapmadı. Bazen 'Hayır o öyle değil' derdik, karşı çıkardık söylediğine. Sonra bir bakardık ki yine o haklı çıkmış.

Eşi: Çok çalışkan bir insandı. Sadece işe değil, her şeye o koşardı. Bayramda ailenin yemeği mi var? Düğünü mü? Cenazesi mi? Her şeye yetişirdi. Ağabeyim öldüğünde hepimiz acı içindeydik. Bir baktım kocaman sofralar kurmuş.

Annesi: Armutlu'da bir ev yaptırmıştı. Oranın havasını çok seviyordu. Bayramda bütün aileyi orada toplamak istiyordu. Sadece bir yaz oturabilirdi. İkinci yaz hastalığı çıktı.

Kız kardeşi: Hastalık zamanlarında beni uyandırırdu bazen. 'Hadi çay demledim kalk' derdi, 'beraber içelim; sohbet edelim'. Torunu Mustafa Erdem'i görünce ciğeri yanıyordu. Onunla birlikte geçireceği günlerin artık sayılı olduğunu biliyordu. Ziyaretine gelenlerle ev gece gündüz tıklım tıklım dolup taşıyordu. Yorulmasın diye ziyaretçileri sıraya koyalım dedik. İçeri gidip biraz dinlensin diye... Kabul etmedi. Herkes gelsin. Kimse gitmesin. Birbirimizi görelim, doyalım istedi. Hatta birbirimize doyalım diye uyumak bile istemiyordu. Evin önünde bir sokak kedisi gördü, o hasta haliyle kalktı kapının önüne ona yuva yaptı.

Annesi: *Almanya'da tedavi gördüğü hastanenin yakınında bir çatı katı tutmuş-tuk. Hepimiz etrafında toplanmıştık. Ölümünden birkaç gün önce "Bırak anne yemek yapmayı, çayını al da gel yanıma otur, sohbet edelim" dedi. Oturduk. Son-ra "Bak bu sandalyeler yetmeyecek, çok misafir gelecek hazır olun" dedi. Öleceğini biliyordu. Evin çok kalabalıklaşacağını da. Acı içindeyken bile hastanede gelenler için yeterli yiyecek, içecek var mı yok mu bunları düşünüyordu.*

Eşi: *Ölümüne bile bizi hazırlayarak gitti. A'dan Z'ye her şeyi düşünerek, bizi alıştırmaya çalışarak gitti. Tabi bir de herkesle helâlleşerek...*

Annesi: *"Ölümden bahsetme, daha gençsin. Hem üzülüyor kızlar" dedim. "Alışınlar anne yavaş yavaş, alışınlar" dedi.*

Hayat artı ve eksisiyle güzel! Ölüm kesin! Henüz yeryüzüne ölümü yenen tek bir kul gelmemiş. Ve aklı eren herkes de bunu bilir. Ama işte... Yine de... Bunu bilsen de, sevdiğin son durağa yaklaşırken seni ne kadar alıştırmak istese de, hayattaki o son gün ve saniye geldiğinde, bu *"farkındalık"* durumu işe yaramıyor. Sakinleştirici etkisi yapmıyor. Can simidi olmuyor. Sana tutunacak bir dal uzatmıyor. İnsanın saçlarını şöyle bir hafifçe okşamıyor.

Eşi: *"Rüyamda gördüm; üzülme; gideceğim yer, çok daha güzel, diyordu."*

Annesi: *"Bir cuma günü gelmişti dünyaya; bir cuma günü de bizleri yalnız bırakıp gitti. O yeri doldurulamaz, çok mübarek biriydi."*

Bir adamı gerçekten tanımak istiyorsanız eğer, işe önce annesi, eşi, kız kardeşleri ve kız çocuklarını dinleyerek başlayacaksınız.

Öncelikle kadınlara olan davranışları belirler bir erkeğin gerçekten nasıl bir insan olduğunu. Annesi, eşi, kız kardeşleri ile nasıl ilişki kurup, onların gözünde nasıl bir oğul, eş ya da kardeş ya da bir baba olduğunu...

En sevdiği yemeğin bulgur pilavıyla güveç olduğunu da onlar bilir; O'nun birkaç saatlik uykuyla nasıl her şeye yetiştiğini de... Neye, nerede ve nasıl tepki verdiğini ya da nelere güldüğünü, tabi ki sevgisinin derinliğini ve de samimiyetini...

İsterseniz biz de sözü, kızları ve diğer kız kardeşlerine bırakalım.

Zübeyde Sancak (Kardeşi)

Hem bizim babamız, hem kardeşimiz hem de her şeyimiz oldun. Sen bir kaç cümleyle anlatılamayacak nadir insanlardansın. Bir yıl oldu ama halâ acın taze. Rabbimin izni ile senin güzel yerlerde olduğunu düşünmek bizi az da ola teselli ediyor. Seni çok seviyorum.

Sadiye Bucak (Kardeşi)

Ağabeyim, babam, en kıymetlim, şu fâni dünyadaki hayatın boyunca Allah'a ve O'nun Resulüne olan aşkı, muhabbetini, sadakatini ne kalbine sığdırabildin ne de satırlara döktüğün şiirlere.

Ailemizde saygı ve sevginin, birlik ve beraberliğin, dostluk ve kardeşliğin daha da artması için daima büyük emek harcadım. Çok küçük yaşta yetim kalan kardeşlerine, o gencecik yaşında abiden ziyade baba oldun.

Nasıl ki güzel ilâhinde "*Medine, peygamberiyle huzur-u sefa bulmuştun*" dediğin gibi sen de Rab'binle, O'nun habibi, âlemlere rahmet olan peygamberiyle huzur-u sefayı bulmuştun.

Hayatında Allah'ın Resulünü en kıymetli öğretmenin olarak belleyip, bizlere de o öğretmenin yolundan gitmeyi daima nasihat ettin. Hem dünyanın hem de ahiretin için çok çalışkan hayırlı bir insan oldun. İşte bu, senden bize kalan en büyük mirastır.

İnşallah Rabbim seni, aşkıyla yandığın Peygamberine ve O'nun ashabına, cennetinde komşu eyler...

Gurbet Sancak (Kardeşi)

Canım ağabeyimi birkaç kelimeye sığdırmak çok zor. Sevgi doluydu, herkese sevgiyi aşılamaaya çalışırdı ve hep şunu derdi: “*Sevin ve sevdiğinizizi söylemekten çekinmeyin*”, bir de “*Affetmeyi sevin*” derdi. En güzel özelliklerinden biri de dert dinler ve çözüm bulmak için uğraşırdı. Çok güzel insandı. Ruhun şâd, mekânın cennet olsun. Seni hiç unutmuyacağım. Her aklıma geldiğinde ilk günkü gibi yüreğimi sızlatacak gidişin.

Kezban Sancak Elay (Kardeşi)

Hacı ağabey bizim babamız, dostumuz, liderimizdi. Herkese yetecek kadar kocaman bir yüreği vardı. Büyük, küçük herkesi sever ve herkes tarafından sevilirdi. O'nunla her konuyu rahatlıkla paylaşır, fikrini alırdık. Hepimizin Hoca'sıydı. O'ndan çok şey öğrendik, daha öğreneceğimiz çok şey de vardı. İnşallah bize öğrettiklerini ve değerlerini, kardeşleri ve çocukları olarak yaşatacağız.

Halime Sancak Aşkan (Kardeşi)

Canım Ağabeyim, babam... Babamız bildik seni; babasızlığı bize yaşatmadın hiç.. Hem iyi bir ağabey hem de iyi bir baba oldun. Her zaman bizi koruyup kolladın. “*Canım kardeşimle*” başlayan nasihatlerinle bize hep yol gösterdin. Hoca'nın kardeşi olmak bizim için hep ayrıcalık oldu. Çünkü herkes için çok değerliydin, hep çok sevildin. Yerin kalbimizde o kadar büyük ki senden sonra kocaman bir boşluk oldu. Yerin asla dolmayacak ve asla unutmuyacağız... Seni çok seviyoruz.

Meryem Sancak (Kardeşi)

Bu dünyadan bir “Abdulrezzak Sancak” geçti... Çok sayıda insana iyilikle dokunarak... Bir o kadar da insanın kalbine en derinden işleyerek... En güzel sıfatların başkahramanıydı O. Hepimizin rehberiydi... Bize aynı anda “*babaydı*”, “*dosttu*”, “*ağabeydi*”. Tam anlamıyla, “*her şeyimizdi.*” İçimizi yakıp da gitti.

Şeyma Sancak Çetin (Kızı)

Her yönüyle “iyi ki”leri yaşattı bize benim babam. Şefkatine nasihatlerine doyamadığım en değerlim... Babam, Allah’a olan aşkıyla, insanlara verdiği nasihatleriyle tanınıyordu. Büyüklerine gösterdiği saygı, küçüklerine gösterdiği sevgi bambaşkaydı. “Baba” oldu herkese ama en çok da dedelik yakıştı ona. Asla unutulmayacak hatıralarla dolu koca yürekli insan benim babam.

Esra Sancak Kılıç (Kızı)

Benim merhametli babam, kimseyi kırmayan, kırınca da gönlünü almak için çabalayan bir insandı. Nasihatleriyle büyüttü bizi, kalan ömrümüzü yarım bıraktı.

Sümeyye Sancak (Kızı)

Herkesin babamdan öğrenmesi gereken çok şey var. Ben ise böyle bir insanı her gün yakından izleyebildiğim için çok şanslı hissediyorum kendimi. Doğru olanı yapmak için her durumda “Babam olsaydı ne yapardı?” sorusunu soruyorum kendime. Çünkü dünyada kendime rol modeli edinebileceğim daha iyi bir insan yok. Bana öğrettiğin her şey için çok teşekkür ederim baba, seni seviyorum.

*"Yüzsüz kulunun yarası derindir,
Bu şiirler bu yaranın sesidir,
Umudu, tek Allah'ın sevgisidir,
İçinde bir ses var o da sesindir."*

Garip Yüzsüz

“SEYYİD”

Kar yağdı mı tam yağar Pervari'ye.

Kış çetin geçer, yeryüzü, gökyüzü buz keser. İnsanın nefesi havada donup, asılı kalır. Bazen karın boyu metreleri bulur; yollar kapanır.

Lapa lapa yağan karın altında, karlara bata çıka okuldan eve gelinir; Abdulrezzak Sancak o sırada henüz ilkokul birdedir. Tir tir titrediği halde, üşüdüğünü belli etmemeye çalışarak buz gibi sulara abdestini alır. Namazını kılar.

Annesi Mediha Hanım, 4-5 yaşlarındayken bile hiç kimsenin baskısı ve ısrarı olmadan, kendi isteğiyle namaz kıldığını hatırlıyor oğlunun. İlkokula giderken kimse ona "*Namaz kıl, Kur'an oku*" demediği halde sadece içinden geldiği için, seerek yaptığını... Ve namazını hayatı boyunca bir kez bile aksatmadığını...

Abdulrezzak Sancak 1965 yılında Siirt'in Pervari İlçesi'nde Aydın Mahallesi Kaya Sokak'ta dünyaya gelir.

Babası Abdulkerim Sancak 1950'li yıllardan itibaren bölgenin ticari hayatını yönlendiren en önemli tüccarlardan biridir. Ethem Sancak'ın deyimiyle: "*Pervari'nin merkezindeki dükkânında çuvaldan kumaşa, samandan una ihtiyaç duyulabilecek her şey satılmaktadır.*"

Başlangıçta Abdulkerim Sancak'ın bir kızı vardır. Henüz bir erkek evlada sahip olmadığı için ağabeyi Abdulhakim Sancak, oğlu Ethem Sancak'ı bir oğulun üstleneceği görevleri yerine getirmek üzere kardeşinin yanına gönderir.

Ethem Sancak, uzun yıllar yaşamak üzere amcasının yanına geldiğinde ilkokul 4. sınıftadır. Dolayısıyla çok geçmeden evin ilk oğlu Abdulrezzak Sancak doğduğunda Ethem Sancak ilgilenenecektir O'nunla. Her hastalandığında O'nu kucaklayıp sağlık ocağına yetiştiren hamisi, bir amcaoğlundan çok ağabeyi olacaktır.

Abdulrezzak Sancak'ın bünyesi çocukluğundan itibaren hassastır. Bu nedenle sık sık hastalanır. Hatta çocuk yaşta önemli bir mide ameliyatı dahi geçirir.

Dine, maneviyata çocukluktan itibaren düşkündür. Bir yandan ilkokula giderken, diğer yandan da medrese eğitimine devam eder. Babası Abdulkerim Sancak'da oğlunun bu eğilimini, dedelerinin yolundan gidip dini ilim tahsil etmesini, gelecekte bir din adamı olmasını destekler.

Çünkü oğlu da kendisi, dedeleri ve onların dedeleri gibi 'Seyyid'dir. Yani peygamber soyundan gelmektedir.

Sancak ailesinin soyu Ehli Beyt'e dayanır. 21 soyaddan oluşan soyağaçları bulunmaktadır.

Abdulrezzak Sancak işte bu nedenle, Ethem Sancak'ın deyişiyle "*tüccar generine de sahip*" olduğu halde, dedelerinin yolundan gidip, iyi bir din âlimi olmayı kendisine hedef olarak seçer. Çünkü Allah'a ve kula hizmet yolunda yanıp tutuşmaktadır.

İlerleyen yıllarda Sancak ailesinin tarihi daha detaylı araştırılarak, aile seçerinin tasavvuf ve manevi dünyanın dört büyük kutbundan biri olan Seyyid Ahmed El Bedevi'ye, oradan da Hazreti Peygambere ulaştığı, Mısır Nikabetül - Eşraf Kurumu arşivlerince onaylanacaktır.

Prof. Dr İhsan Süreyya Sırma ailenin Mekke'den Fas'a oradan Mısır'a, ardından Bağdat'a, Moğolların istilasından sonra, Müslümanlar kuzeye doğru gelince de Siirt'e ulaştığını, birçok kaynaktan tespit etmiştir. (Üstelik yıllar sonra Prof. Dr. Süreyya Sırma'nın bu araştırma yolculuğuna Abdulrezzak Sancak da eşlik edecek ve Mısır Tanta'da bulunan atası Seyyid Ahmed El Bedevi'nin türbesini ziyaretleri sırasında, oldukça duygulu anlar yaşayacaktır.)

Bu arada günümüzde halâ, ailenin yüzlerce yıllık olduğu tespit edilen ve bir taşa oyularak yazılan şeceresi de Siirt Halenze Köyü'ndeki Seyyidler Mezarlığı'nın girişinde bulunuyor.

Abdulrezzak Sancak'ın babaannesi Habibe Sancak, babası Abdulkerim Sancak ve amcası Abdulkhakim Sancak'ın yanı sıra çok sayıda aile ferdi ebedi istirahatları için Seyyidler Mezarlığı'na defnedilmiş.

Halenze Köyü, ailenin Siirt'e geldiğinde yerleştiği ilk yer.

Halenze'den sonra bir süre Sinep Köyü'ne geçerler, ardından da Abdulrezzak Sancak'ın dünyaya gözlerini açacağı Pervari'ye.

Abdulrezzak Sancak Pervari'de, ilkokulu bitirir bitirmez dini eğitimini sürdürmek üzere evden ayrılır.

Medrese eğitimi için kış aylarında Şeyh Müşerref'in kardeşi Şeyh Havzallah'ın yanına gider. Ormandalı Köyü'ndeki medresede yoğurt-ekmekle beslenerek eğitimine devam eder. Birçok farklı medresede eğitimini sürdürür.

Derken, Tillo'da Mücahidi Medresesi'nde Seyda Molla Burhan'ın yanında, "Kavli Ahmed" denilen üst seviyedeki eğitime devam ederken bir rüya görür.

Rüyasında gördüğü sakallı, cübbeli kişi hiç tanımadığı biridir. Dert olur ona. "Acaba kimdir bu insan? Böyle biri var mıdır?" diye kafasına takılır. Eski yıllardan beri bütün talebelerin bir şeyhi, bir mürşidi, bir hocası olduğu için hepsine tek tek sorar. "Sizin bir eğitimciniz var mı?" diye. (Hocalar ikiye ayrılır. Biri "öğretim" denilen ilim kısmına bakar, diğeri ise de "eğitim" denilen ruhu terbiye etme, geliştirme

kısmına.) “Var” diyenler çıkarıp hocalarının fotoğrafını gösterirler. Ancak gördüklerinin hiçbiri rüyasındaki kişi değildir.

Aradan zaman geçer, Hacı Hakkı adında Tillo’da bir Sufî vardır. Sırf öğrencilere iyilik olsun diye arada gelir, onların çamaşırlarını toplar, eve götürür, yıkayıp geri getirir.

Abdulrezzak Sancak, Hacı Hakkı’ya “*senin bir şeyhin, bir hocan var mı? Varsa fotoğrafını görebilir miyim?*” diye ona da sorar.

Hacı Hakkı cebinden fotoğrafı çıkarır.

Abdulrezzak Sancak heyecanlanır.

Çünkü fotoğraftaki zat, Basret Dergâhı’nın Şeyhi Muhyeddin El Basreti’dir ve rüyasında gördüğü kişiye çok benzemektedir.

Hacı Hakkı, Şeyh Muhyeddin’in normalde Şırnak’a bağlı Basret’te yaşadığını ama tam da o gün Siirt’te olduğunu söyleyince Abdulrezzak Sancak derhal hocasından izin alıp onu görmeye gider.

Ona verilen adrese gittiğinde heyecanla içeri girer.

O sırada Şeyh Muhyeddin gitmekte olduğu için ayakta insanlarla vedalaşmaktadır. Göz ucuyla Abdulrezzak Sancak’ı görür; durur ve onu hayatında ilk kez gördüğü halde, “*Buyur Seyyid*” der. Tekrar eder, “*Seyyid Buyur*”.

Abdulrezzak Sancak, yıllar sonra bu kez kendi öğrencisi olacak Şeyh Muhyeddin'in oğlu Şeyh Muaz'a o anı şöyle anlatır:

“Beni hiç tanımadığı halde, Seyyid olduğumu bilip bana ‘Seyyid’ diye hitap edince kendimden geçtim. Gittim elini öptüm, yanına oturttu beni. Göz ucuyla halâ o mu değil mi diye anlamaya çalışıyorum. Onu inceliyorum. Birden bana ‘Tamam, yeterli’ dedi. Sanki o, benmiş ve düşündüklerimi biliyormuş gibi. ‘On gün sonra Basret’e bizim dergâha gel’ deyince eğitim aldığım üstadımın yanına geri döndüm. Sayıyorum dokuz gün kaldı, sekiz gün kaldı... Saatler geçmek bilmiyor. O'nuncu gün koşmaya başladım Basret'e doğru.”

Böylece Abdulrezzak Sancak tasavvuf eğitimine girer.

Şeyh Muhyeddin onun çok değer verdiği şeyhi, mürşidi olur. Hayata bakış açısına büyük değerler katar.

Şeyh Muhyeddin için de Abdulrezzak Sancak özel bir öğrenci olur.

Dergâhına binlerce mürit gelip giderken Abdulrezzak Sancak'ı evindeki sofrasına oğlu gibi oturtur. O'nunla uzun uzun sohbetler eder.

Günlerden bir gün Abdulrezzak Sancak tam da ellerini sabunlayacakken, bakar ki ibrikten eline su dökmekte olan kişi Şeyh'idir.

Koskoca Şeyh'inin kendisi gibi gencecik bir delikanlının eline su döküyor olmasından rahatsız olur. Kendisini mahcup hisseder.

Hâlbuki bu da, başka birçok olay da, Şeyh'inin gündelik hayattaki tüm davranışları gibi eğitiminin bir parçasıdır.

Ve Şeyh'i onun (yani öğrencisinin) eline su dökerek O'na nefesine hâkim olması gerektiğini anlatmıştır.

Hangi makamda olursa olsun hiç bir insandan üstün olmadığını; aksine makamı ne kadar yüksekse, alttan gelenlere daha fazla hizmet etmesi gerektiğini...

Ve yine makamı her neyse, insanın topraktan gelip toprağa gideceğini...

İlerleyen yıllarda Abdulrezzak Sancak başarılı bir işadamı olduğunda da, ilişkilerine kadar işlemiş olan tasavvuf terbiyesi her alanda etkisini gösterecektir.

Zaten hoşgörü, barış, sevgi, tevazu doğuştan sahip olduğu, onu tanımlayan temel öğelerdir.

Binlerce insanın çalıştığı bir grubun en tepesindeyken bile hiç bir zaman "patron" gibi davranmayacak, işteki hiyerarşide en tepedekiyle en aşağıdaki çalışanına eşit mesafede yaklaşacak, çalışanlarından hizmet beklemek yerine hizmet verecektir.

Çünkü Abdulrezzak Sancak'a göre "liderlik", hizmet etmeyi gerektirir.

Amcasının oğlu Ethem Sancak'a göre iki insan tipi vardır: "Okuyup, öğrenenler ama öğrendiklerini uygulamaya geçiremeyenler ki bunların hayatları hep aynı yerde kalır; bir de öğrendikleri her şeyi hayata geçirenler vardır. Bunlar ki hayatı değiştirmeye çalışanlardır. Ve Abdulrezzak Sancak da işte bu ikinci gruptandır."

Abdulrezzak Sancak gerek tasavvuf eğitimi esnasında, gerekse de daha sonraki iş hayatında sürekli öğrenmeye, araştırmaya açık karakter yapısıyla ve öğrenip erdem saydığı, inandığı tüm davranış biçimlerini birebir hayata geçirmiş olmasıyla tanınır.

Basret Köyü'ne dönecek olursak; Abdulrezzak Sancak tasavvuf eğitimini tamamladıktan sonra Şeyh'inden hilafet alır. Yani Şeyh'inin olmadığı yerde, O'nun yerine insanları eğitebilecektir.

Şeyh'inin sözü üzerine bölgedeki insanlara dine, güzel ahlâka, en nihayetinde insan olmaya yönlendirmek üzere Bayraktepe Köyü'ne yerleşir. Ve buradaki bölge insanlarına üç yıl boyunca tasavvuf eğitimi verir.

Bayraktepe'nin muhteşem doğasında kendisiyle de baş başa kalır; düşüncelere dalar. Burada bin yıllık olduğu tespit edilmiş Menengiç Ağacı'nın altında mola verip dinlenir.

İnsanı, karşısında küçücük, gelip geçici hissettiren doğa, kim bilir Abdulrezzak Sancak gibi tasavvuf terbiyesiyle yoğrulmuş bir insana neler düşündürür?

Abdulrezzak Sancak artık muhabbeti aranan, bilgeliğiyle şaşırtan, aralarında atmış-yetmiş yaşlarında insanların da bulunduğu yüzlerce müridi olan bir insana dönüşmüştür.

Hoşgörüsü, mütevazılığı, yardımseverliği dikkat çekicidir.

Ve henüz yaşı yirmiye bile gelmemiştir.

*"Niyetim yazmaktır bir miktar şiir,
Maksadımı Rabbim çok iyi bilir,
Amacım yalnızca içimi dökmektir,
Kimseye ders vermek hiç haddim değil."*

Garip Yüzsüz

“TAŞTAN YUMUŞAK VE HELÂL OLAN
HER ŞEYİ ALIR, SATARIZ...”

Bu söz 1953 yılında ticaret hayatına başlayan baba Abdulkerim Sancak'a ait.

Ve yıllar içinde Sancak ailesinin ikinci nesli, bu sözü bir "öz" kabul edecek, ve de hakkını fazlasıyla verecektir.

1978 yılına gelindiğinde ticari anlamda Pervari küçük gelmeye başlar Sancak ailesine. Baba Abdulkerim Sancak ve amca Abdulhakim Sancak, ailenin hem ticari hem de manevi liderleridir. Bu aile büyükleri daha fazla iş ve çalışma alanı yaratabilmek amacıyla Van'a taşınmaya karar verirler.

Van'da manifaturacılıktan hayvancılığa, oto alım-satımından, inşaata; hemen hemen her türlü ticari faaliyette bulunurlar.

Abdulrezzak Sancak da bir yandan medrese hayatını sürdürürken diğer yandan da tüm aile fertleri gibi ticaretle uğraşır.

Van belki de Abdulrezzak Sancak için hayatının en önemli dönüm noktasındadır.

Ethem Sancak o dönüm noktasını şöyle anlatır:

"Hoca, İsmail amcamızın kızına âşık olmuştu. Diğer taraftan da Eruh'ta medreseye gidip tahsil görecekti ama o sıralarda Güneydoğu karıştı ve tehlikeliydi. Terör nedeniyle bir sürü aile evlerini terk etmek zorunda kalmıştı.

Onu nasıl vazgeçirecektik? Ben de aileye onun önüne bir ikilem koyalım; giderse gitsin; ancak amcamızın kızıyla bir tek burada kalırsa evlenebilir dedim. Hoca amcamızın kızını tercih etti. Çünkü ona âşıkı."

Abdulrezzak Sancak âşık olduğu kadınla yani Nahide Hanım'la evlenir. Eruh'a gitmemiştir ama ömür boyu da ailenin manevi değerlerini sürdüren "kutup yıldızı" olmaya devam etmiştir.

Aile Van'da ticaret konusunda günden güne daha da büyür. Ancak yine de Van

macerası on yılı bulmadan sona erer.

Ethem Sancak: *“Van’dan İstanbul’a taşındık. Çünkü Güneydoğu’da terör olayları daha da alevlenmişti. Rahmetli babam bir gece de karar verip, bütün aileyi İstanbul’a taşıdı.”*

Böylece 1987’de İstanbul kapıları açılır Sancak ailesine.

Zaten Ethem Sancak üniversiteyi İstanbul’da okuduğu için şehre alışkıdır. Aile İstanbul’da bir an önce hayata tutunmak, başarılı işlere imza atmak için kolları sıvar. Sancak ailesi kısa sürede iş dünyasının başarılı ailelerinin arasına girer.

Yıllar sonra Abdulrezzak Sancak bir röportajında ailenin İstanbul’daki iş serüvenini şöyle özetleyecektir: *“1987 yılında Hedef Alliance’ı kurarak, kısa zamanda Türkiye’nin en büyük ilaç ve kozmetik dağıtım şirketi haline geldik. 2001’de Alliance Boots ile stratejik ortaklık yaparak, Mısır ve Cezayir’de de aynı noktaya ulaştık. Ardından Rusya pazarında da faaliyet gösterdik. İlaç dağıtım kanallarındaki tecrübe ve başarılarımızı başka sektörlerde de gerçekleştirmek istedik ve kardeşlerimizle Hedef Alliance’ın yönetiminden ayrılarak 2006 yılında SAYA GRUP’u kurduk. 2011 yılında Hedef Alliance’ta bulunan hisselerimizi devrederek, ailenin yanı sıra kurduğumuz tecrübeli genç ve enerji dolu kadrolarla yeni yatırımları ve projelerimizi hayata geçirdik. İnşaat, maden, enerji, elektrik motorları, sanayi kalıpları ve özellikle ilaç üretimine odaklandık.”*

Ethem Sancak: *“Sürecin bir yerinde çok büyüyen bir aile olacaktık, bu nedenle,*

ekonomik olarak ayrıldık birbirimizden. Tabii ki Hoca kardeşlerinin de sorumluluğunu üstlendi. Ve çok şükür başardı da. Arkasında bıraktığı Folkart, Volt Elektrik gibi güzide şirketler var. 'İlaç fabrikası kuracağım' dedi –ki en zor işlerden biridir bu dünyada– onu da başardı, Pharmactive'i kurdu. Ailenin diğer fertleri de girdikleri işlerde de çok başarılı oldular."

Abdulrezzak Sancak için para hiçbir zaman amaç değil, araçtır. Ve ticari hayatında temel aldığı bu felsefesini kardeşleriyle, birlikte çalıştığı ekibe şöyle anlatır:

"Tahterevallinin bir ucunda biz olmalıyız. Ağırlığımız bilgi, emek ve itibarımızdan oluşmalı. Öbür ucundaysa; müşterilerimiz, çalışanlarımız, çevremiz, devlet, sivil toplum... Tüm paydaşlarımız var. Ekmek ve para ise tahterevallinin tam ortasında... Biliyorsunuz para ve ekmeğin orijinali yuvarlaktır. Eğer bizim itibar algımız gerçekten hedeflediğimiz düzeyde ise para da, ekmek de yuvarlanarak bize gelecektir."

Bilgi, emek ve itibar... Kısacası Sancak ailesi, işte bu üç değere sıkı sıkı bağlı kalır.

Two men in military uniforms, one pointing at the other. The photo is mounted in a gold-colored frame. A hand is visible in the foreground pointing at the photo.

*"Ben bir Garip Yüzsüz'üm,
Cevapsızım sözsüzüm,
Sevginde vardır gözüm,
Budur benim son sözüm."*

Garip Yüzsüz

— — — — —

“KUTUP YILDIZININ ARDINDAN...”

— — — — —

ETHEM SANCAK

Üstün yetenekliydi. Sürekli sorgulayan, merak eden, araştıran, öğrendikçe sürekli gelişen, muazzam bir kavrama yeteneği olan bir insandı. Bir yandan da sarıldığı din ve inanç ipini elinden bırakmıyordu. Ve yaptığımız her işin ölçütünü oradan oluşturuyordu. Yaptığımız ticaret helâl miydi?.. Herhangi bir kimseyi mağdur ediyor muydu?..

Yani inanç ve din bilgisi konularında kutup yıldızımızdı Hoca. Ailede kendine böyle bir pozisyon oluşturmuştu. Bu konuda hepimizi bütün kibarlığıyla sorgular, denetler, etkilerdi. Yaşça küçük olmasına rağmen, edindiği bilgilerle kocaman bir adamdı.

Bakın, biz Anadolu'dan kopup İstanbul'a gelmiş bir sürü insanız ve devletlerle rekabet ediyoruz. *'Bilgimizi, birikimimizi geliştirmemiz lazım'*, diye düşündüm. Hoca da Suat Sancak'la beraber Hedef Alliance'ın kurucu başkan yardımcısıydı o zamanlar. İcra kurulu toplantıları 15 günde bir yapılırdı.

Bir kural koydum. Dedim ki: *"Her toplantıda üyelerden biri daha önce okuduğu bir kitabı özetleyecek kurula."* Kitabı seçmeyi de anlatıcının inisiyatifine bıraktım. Dileyen dilediğini okuyup, gelip anlatsın; hem 15 kişilik icra grubunun genel kültürü artsın, hem de herkes kendini okumak zorunda hissetsin diye.

O konuda en gayretli Hoca idi. Kimi organizasyonlara ilişkin şeyler, kimi de tarihe ilişkin bir kitap seçip anlatıyordu. Hoca ise bizim eksikimizi tespit edip, onu tamamlamak için uygun kitaplar bulup okuyor, sonra da gelip bize anlatıyordu.

Okumayı, yazmayı çok seviyordu.

Bu üstün yetenekli insanların pek çok özellikleri oluyor. O da hem iyi bir girişimci, hem iyi bir düşünür, iyi bir din adamı, aynı zamanda da çok ince ruhlu bir adamdı. Sanata ve edebiyata ciddi bir ilgisi vardı. Zaten sonradan da bir şiir kitabı yazdı.

Bu medrese tahsili bize irtica ve yobazlığın merkezi gibi gösterildi. Aslında medreseler 600 yıllık bir imparatorluğu ayakta tutmuşlar. Matematikten, felsefeye, hendeseden (geometri) gramere kadar eğitim vermişler. Hoca'nın eğitimi de böyleydi. Sadece hafızlık ve Kur'an ezberciliği değil. Bu nedenle fıkıhla, hadislerle, tarih, sanat ve edebiyatla da ilgili, çok yönlü bir insandı. Ve bitmeyen bir iştahla, açlıkla, sürekli öğrenmeye, öğrendiklerini de tatbik etmeye çalışırdı. Çok öğretici bir hayatı vardı. Çok dolu dolu yaşadı.

Hoca cümlelere sığmazdı. Her şeyden önce inançlı halini örnek almalı gençlerimiz. İnanç, bir kutup yıldızı gibidir. Bir fenerdir. Her koşulda sığınacağınız bir limandır. Hoca onu bulup keşfetmişti.

İkinci özelliği muazzam çalışkandı. Bitmek bilmeyen bir enerji ile çalışıyordu. Cumartesi, pazarı yoktu. Tatile zorla gönderirsiniz; siz ertesi gün işe gelirsiniz, bir bakarsınız ki Hoca orada.

- *"Niye gitmedin?"*

- *"Tembelliği sevmiyorum, beni çalışmak ayakta tutuyor."* derdi.

Çünkü birkaç yıl onun hastalığını bilemedik biz. Bel fitiği sandık, başka şeyler sandık.

Gençlerimiz onun yarısı kadar olsa yeter.

İşinden bir tek eşi yüzünden feragat edebilirdi. Eşine âşıktı çünkü.

Bir gün şaka olsun diye takıldım O'na; dedim ki: *"Hocam hanımlarla beraber eskidik, yaşlandık. Bugün tekrar sorsalar sana kiminle evlenirdin?"* *"Vallahi ben yine hanımımınla evlenirim"* dedi. Çok düşküdü ona. Muazzam bir aşk vardı aralarında, hiç bitmeyen. Bunun bereketini de gördü. Son dakikasına kadar eşine âşık bir adamdı. Eşi de benim yüzlerce amcakızı içinde en masum bulduğum kızlarımızdan biridir. Çok güzel bir ahenk vardı aralarında.

Geçmişine çok düşküdü. Bir insan geçmişini bilmezse, geleceğini inşa edemez. Geleneklerimize sahip çıkmalıyız; Hoca gibi. Umarım gençlerimiz bu konuda da Hocamızdan feyz alırlar ve bu yolda giderler.

Çalışanlarıyla çok iyiydi arası. Çok medeni bir insandı. Kavgayı hiç sevmez, asla da etmezdi. Bir barış insanıydı. Gerginlikten hiç hoşlanmazdı.

Yani örnek bir Müslüman'dı. Başka bir deyimle Müslüman ahlâkını yaşamıyla bütünleştiren iyi bir örnekti. Yedi yaşından itibaren tek bir kez dahi farz namazını kaçırmamıştır. Ben buna şahitlik ederim.

Yalandan, yanıştan, hileden nefret ederdi. Açık ve dürüsttü. İnsanın hatasını arkasına değil, yüzüne söylerdi. Bir mücevherdi Hoca'mız. Elli karatlık bir elmas gibiydi.

Hoca elimizde büyüdüğünden onun çocukluğunu biliriz. Ama küçüğümüz olduğu halde sanki O bizim büyüğümüzdü. Çok şey öğrenirdik ondan.

Tabii abisi olduğum için bir gün ona telefonda bir nedenden dolayı kızmıştım. Bütün efendiliğiyle geldi karşıma oturdu:

Dedi ki *“Abi biz hata yapacağız. Ama sen bize küsemezsin, bize kızamazsın, öyle bir hakkın yok. Çünkü sen, bizim liderimizsin. Dolayısıyla bizi çekmek, bize yol göstermek zorundasın.”*

Kalktım, alından öptüm. *“Özür dilerim Hoca”* dedim.

İşte böyle her fırsatta bize ders verirdi Hoca. Ve çok efendice verirdi.

Ne diyeyim; çok özliyorum ben onu. Geceleri hep rüyama giriyor. Yine derslerine devam ediyor. Hasret gidermek geçiyor içimden.

Artık bize düşen, onun güzelliklerini aktarmak.

Alan eldense, veren el hayırlıdır. Hep veren el olmak isteriz. Bu felsefeye inandığımız için bizim ailenin böyle bir geleneği vardır. Hoca da bu hayır geleneğinin mümtaz bir temsilcisiydi. Çok ince hesap yapardı. Ticari deyimle sinekten yağ çıkartacak kadar iyi bir hesap adamıydı. Ama iş Allah yolunda harcamaya gelince, hiç hesabı kitabı kalmazdı.

“Mülk Allah'ındır, bize emanet etmiştir, O'nun yolunda harcanmalıdır” felsefesiyle sürekli yardım yapardı. Hayırseverlik yapardı. Hoca bir lider konumuyla gençlerimizi de arıyor, yardım yapmaları için onları da teşvik ediyordu. Oğluna esirgediğini, hayır için harcardı.

Aileyi temsil eden ve gelecekte iz bırakacak çok önemli bir temsilcimizdi. Çok mütevazıydı.

150 yıl yaşamış insan gibi anıları ve katkısı var tecrübelerimizde.

Yokluğuyla bizde ne kadar büyük bir boşluk yarattığını gördük. Halâ yokluğunu kabullenebilmiş değiliz. O Rabbine kavuştu. Ve ölüme hazırlanırken de müthiş bir öğreticiydi. Hiçbir zaman hastalığından şikâyet etmedi. Neredeyse hastalığı için üzülmemizi ve ağlamamızı bize yasaklamıştı. “*Yapmayın*” diyordu.

Bizim için büyük kayıp oldu. Bakalım onun boşluğunu nasıl dolduracağız? Çünkü Hoca, bütün o bilgeliğini büyük emekler harcıyarak oluşturdu. O zor koşulların içinden çıkıp geldi. O koşulları tekrar herhangi bir gence yaşatamazsınız. Nasıl yaşatacağına ki? Pervari değişmiş, Siirt değişmiş. Sosyoloji değişmiş, büyük kente gelmişiz. Bütün o süreçten, 300 yıllık hülâsanın içinden yetişip gelecek bir adam bulmak kolay değil artık.

Yani çok özliyorum ben Hoca'yı...

Bu arada siz nasıl anlatacağına Hoca'yı? Sizin işiniz de çok zor. Anlatılması zor...

Çünkü Hoca okyanus gibiydi.

ŞEYH MUAZ ONAN

Üstadımda tasavvuf terbiyesi vardı. Yunus Emre'yi düşünün. Yunus Emre'lik vardı.

Baktığımız zaman Sancak ailesindeki herkesten farklı bir eğitimden geçmişti.

O'nun içindeki sevgi, muhabbet, aşk bu zamanda insanların en çok muhtaç olduğu şey. O kadar aşk-ı muhabbeti vardı ki, hem ailesine, hem çevresine herkese yetecek kadar. Acayip bir şeydi.

Bunun sebebi neydi? Çünkü Allah'la buluşabiliyordu. Makam, onunla Rabbi arasına girmiyordu.

Kendini hiçbir zaman unutmuyordu.

Bazı insanlar dünyayla, makamla kendilerini unuturlar ya, O hiçbir zaman unutmadı. Her zaman mütevazı oluşu, herkese göre konuşabilmesi, ona göre muamele edebilmesi, bunun göstergesidir zaten. Babam onun mürşidi, dostuydu.

Babam şeyhti, mürşitti (Şeyh Muhyeddin El Basreti). Binlerce insan gelirdi dergâhına. Kahlırlar, zikir yaparlardı, eğitimlerini alırlardı. Babam o kadar seviyordu ki O'nu, sofrasına, yemeğine davet eder, *"oğul gibi yanımda yesin"* derdi.

Üstadım hem ilim, hem de tasavvuf eğitimi almıştı. Farklı ve sevgi dolu bir insandı. Babamın vefatından sonra bana gerçekten babalık yaptı. Her konuda.

Yol gösterdi, maddi, manevi her şekilde yanımda oldu. Bana şunu öğretti aslında: Bana göre insanlığın zirvesi rakamsal olarak 10'du. O'nda 100'e kadar çıkarıldı. İnsanın zirvesinin bu kadar yüksek olduğunu gösterdi bana.

Benim ağabeyim, Allah rahmet eylesin 40 yaşlarında kanser oldu. iki yıl üç ay gibi bir süre bu hastalıkla savaştı. Üstadım burada da gereken bütün yardımları yaptı.

Zengin bir insanın yardımı nasıl olur? Der ki, “Masrafları ayarladık şu doktora gidin. Gerekirse şurada bir ev tutun, emrinize araba vereyim onunla hastaneye götürün.”

Üstadım kendisi de hasta olmasına rağmen, bizzat her akşam iş çıkışı gelirdi, doktora kendisi götürürdü. Gelirdi abimin sırtını ilaçlarla ovalardı. Ona meyve soyardı. Muhabbet ederdi.

Bir baba yapmaz bunu çocuğuna.

İşte üstadım böyle bir insandı. Ve yanındaki bütün insanlar, mutlaka ondan istifade ederdi. Şoför, güvenlikçi, kapıcı çocuğu mutlaka her insana bir şey verirdi. İnsanlar ondan bir şey alırdı.

İş hayatıyla bu manevi yönünü beraber götürebilmesinin temel nedeni şuydu: O maddiyatı hiçbir zaman gönlüne koymadı.

Kalp bir gemiye benzer, dünya da suya. Ne kadar su olursa olsun gemiye zarar vermez. Taa ki gemi suyla doluncaya kadar.

Maddiyat onun elindeydi ama gönlünde sürekli Allah’ın sevgisi vardı.

Yani üstadımın bir eli malda yani kârdıydı ama gönlü sürekli yardıydı.

Ve bu mülkün gerçek sahibinin Yaradan, kendisinin de bir emanetçi olduğu bilincinden hiçbir zaman uzaklaşmadı. Bunu da zaten hayatına hep yansıtı.

Şiirlerine baktığımızda da gönlünde kimin olduğunu görürsünüz. Şiirler gönlün yanmasıyla çıkan dumandır değil mi? O duman, o ateşin göstergesidir. Şiirlerine baktığımız zaman gönlünde mülk değil, Allah, peygamber sevgisi olduğunu görürsünüz.

O ikisinin dengesini kurabiliyordu. İnsan sevgisi, Allah sevgisi.

Varlık içindeki Yunus Emre'ydi.

Günümüzde en çok muhtaç olduğumuz şey nedir? Samimiyet ve sevgidir. Maalesef insanlar samimiyetten o kadar uzaklaşmışlar ki, gönüllerini maddiyat ve makama bağlamışlar; çocuklarını bile fark edemiyorlar

Ama Üstadım, bugünkü insanın en çok muhtaç olduğu o sevgiyi yansıtabiliyordu.

Adeta O bir bahardı ve de herkese verecek bir çiçeği vardı.

İnsanlara karşı *"Bir sıkıntın varsa bana söyleyebilirsin"* gibi bir tavrı vardı. O'nun için yabancı biri de olsa, gitse O'na sıkıntısını anlatsa, mutlaka bir çözüm üretip elinden geleni yapardı.

Ailede de bir sıkıntı varsa mutlaka üstadım oraya gider o sorunu çözer, insanları birleştirirdi. Sosyal sorunları çözebilme yeteneği vardı. Babamın vefatından sonra benim için de bunu yapıyordu.

Bir sıkıntım olduğunda atlar gelirdi. Benim *"işin içinden çıkılmaz"* dediğim sorunu öyle bir çözerdi ki..

Herkesin sığınacağı bir mağara gibiydi.

SUAT SANCAK

Benden beş yaş küçüktü. Çok çalışkan, sağlam karakterli biriydi. Çocukken Pervari'de beraberdik. Sonra bütün aile Van'a, ardından İstanbul'a geçtik.

İstanbul'da ilk olarak bir ecza deposu kurduk. Kuruluşundan bitimine kadar orada O'nunla hep bir arada çalıştık.

Bir gün işle ilgili bir şey oldu. Kızdım O'na. Sonra O da bana dedi ki: "*Neden kızılıyorsun ki bana? Bu işi senden öğrendim ben.*" Sustum. Haklıydı çünkü.

O'nun hepimizden farkı şuydu: Hoca iki yönlüydü. Medrese geçmişi vardı. Bütün Kur'an-ı okudu ve bu yönde eğitim aldı. Bizim böyle bir geçmişimiz yok açıkçası. O'nun inanç ve medrese yönü çok güçlüydü. Normalde biz bir insansak, O iki insana eşdeğerdeydi.

Bize, aileye çok katkısı oldu. Ailemiz çok kalabalık. Bebekler, yeğenler... Sürekli genişleyen... Nüfusu yüzleri bulan bir aile. Dolayısıyla manevi yönden ailemizin Hoca'sı idi Abdulrezzak. Zaten Hoca ismi de oradan geliyor. Sonra Abdulrezzak'ı da kaldırdık. Sadece Hoca diyorduk. Muazzam bir insandı. Aslında bakarsanız eğitimi yoktu. İlkokul mezunuydu; fakat bana göre Hayat Üniversitesi'ni "*üstün başarı*" ile bitirmişti.

Aşırı derecede işkolikti. Çalışkandı. Ölenlerin arkasından soruyorlar ya "*Nasıl biriydi?*" diye. (Ve iyi şeyler anlatırlar;) Hoca "*gerçekten*" bütün söylenen bu iyi özellikleri taşıyordu. Tutumluydu. Barışçıl yönü çok ağırdı, pozitif. Direk çalışanların ailelerinin içine kadar giriyordu.

Manevi yönden bir şey olduğunda hemen ona danışırdık. Namaz kıldığımızda O bize imamlık yapardı. Zekât konusunu bizzat takip ederdi.

Gençler için de itici güçtü. Arada toplayıp onları sohbet ederdi.

Şimdi neleri saydık? Çalışkandı; dürüsttü; hem dünyevi, hem manevi bilgisi vardı. Mütevazı ve tutumluymdu. Bütün dinsel inançlarda, bir insanda olması gereken tüm iyi özelliklerin hepsi çok az insanda olabilir. Ama Hoca'da hepsi vardı.

Namazını hiç ihmâl etmezdi. Yoğun bakımda iken ziyaret ettik. Yatağında yatıyor, *"Suat Ağabey Kible ne tarafta"* diye sordu."

"Normalde biz sana sorarız, böyle şeyleri" dedim. Telefonumu açtım, kibleyi buldum. Yoğun bakım yatağında bile namazını kıldı.

Üç gün sonra da aramızdan ayrılıp ebediyete kavuştu.

Birlikte çalıştığımız yıllarda benim yerime geldiği bütün görevleri benden daha iyi yaptı. Performans ölçen kriterlere göre hep daha iyiydi O.

Zaman zaman *"Neden kontrol etmiyorsun yaptığım işleri?"* derdi.

Ediyormuş gibi yapar, etmezdim. Çünkü O'nun benden çok daha iyi yaptığını, bilirdim.

Gelirken mutlaka kalemi defteriyle gelirdi, not almak için. Hiçbir zaman patron gibi davranmıyordu. Patron denmesini sevmiyordu. Birisi “ağabey” dediği zaman çok daha fazla mutlu oluyordu. İş öyle hale geldi ki, çalışanları O’na “baba” demeye başladı.

Hoca’yı kaybettikten sonra değerini daha da fazla anladık. Artık, Hoca’dan öğrendiğimiz şeyleri biz de yapabildiğimiz kadarıyla çocuklarımıza öğretmeye çalışacağız.

Gerçekten çok seviyordum O’nu. Ama sevdiğimi belli etmiyordum. Çünkü O “sevgi” kelimesini çok fazla kullanmayı beceremiyordum. Aslında çok büyük eksiklik, söylemek lâzım...

Huzurunuzda en azından bunu söyleyeyim. Çok seviyordum onu.

HALUK SANCAK

Ağabeyimle sadece dört yaş fark vardı aramızda.

Ben erkek çocuklar arasında ondan sonra geliyordum. Küçük yaşlarda medrese eğitimi tamamlamak üzere bizden ayrılmıştı. O yüzden çok fazla çocukluk anımız olamadı. Ama yıllar sonra aynı işte çalıştığımız ve aynı sitede oturduğumuz için birlikte çok vakit geçirdik.

Çok hoşgörülü bir insandı. Onun bu hoşgörülü tutumu, gerçekten insanlar tarafından hayretle karşılanıyordu.

İnanamazdı insanlar, *“Bu kadar hoşgörülü birisi olabilir mi?”* diye.

İnsanlara karşı akıl almaz bir hoşgörüsü vardı. Bence O'nun en dikkat çeken özelliklerinden biriydi.

Tevazu doluydu. Büyük-küçük ayırmadan, hangi konumda olduğuna bakmadan karşısındaki insanlarla aynı mesafede, tevazu içinde ilişkiler kurardı. Dolayısıyla çok kısa sürede insanlar ona sevgi ve saygıyla yaklaşırdı. İlk kez tanıyanlar bile O'na hemen ısındıklarını söylerlerdi.

Bu onun *“Allah vergisi”* bir durumuydu. İyilik yapayım diye çırpınırdı. Çalışma ortamlarını hiç sevmezdi.

İletişim radarları çok açıktı. Ve karşısındaki insanları çok önemserdi.

Sadece yakın değil, uzak çevremizle de sürekli iletişim halindeydi.

İletişim için teknolojiyi kullanırdı. Çeşitli periyotlarla insanları arardı.

Sürekli şöyle derdi: *“Ben sizler için varım!”*

İnsan sevgisi çok temel bir öğeydi onun için. Yapmacık olmadığı, içten, olduğu hemen anlaşılırdı. Tıpkı insanlara yaklaşımında en ufak bir beklentisi olmadığı gibi... Dolayısıyla insanlar bu sevginin karşısında hemen karşı sevgilerini gösterirlerdi. Büyük, küçük hatta bizim de tanımadığımız çok sayıda dostları vardı. O'nun kadar geniş çevresi olan başka bir insanı daha tanımadım. 7'den 70'e hayret edilecek şekilde çok geniş bir arkadaş çevresi vardı.

Mıknatıs gibi çekiyordu insanları. Devamlı insanlarla görüşme halindeydi. İllâki iş için değil; sosyal konularda da sürekli faaliyet içindeydi. Ya bir insana yardımcı oluyordu ya da derdini dinliyordu.

Birlikte iş görüşmeleri de yaptık. Zaman zaman gerçekten çatışmalı ortamlar da karşımıza çıkıyordu. Ama O'nun sabrı ve yapıcı tutumu işlerimize hemen olumlu şekilde yansıyor. Ben bunu defalarca hissettim, yaşadım.

İş yaptığımız insanlar da aynı şekilde hissettiği için bizimle daha rahat diyalog kuruyorlardı.

Çok kalabalık olan ailemizde adeta bir yapıştırıcı görevi üstlenmişti. Aile içinde çıkan en küçük sıkıntıyı anında çözerdi;

Kimin küstüğünden, kimin neden darıldığından en çok O'nun haberi olurdu doğal olarak. Ailenin de her zaman ondan yapıcılıkla ilgili böyle bir beklentisi vardı. Hemen O'na başvurulur ve yamacına yanaşılırdı.

Bizim ailenin yıllardır birlikte olmasında, buraya gelmesinde onun bu özelliklerinin çok büyük payı vardır.

Böyle insanlar çok az gelir dünyaya ve yerleri asla doldurulamaz.

Zaman zaman çevremizden “O’nun yerini sen dolduracaksın” diyenler oluyor; O’ndan sonra gelen erkek kardeş olduğum için. Ama ben ise şunu söylerim bunu söyleyenlere: “Bazı insanlar vardır gitti mi gider... Yerleri doldurulamaz.” ağabeyim böyle bir insandı.

Peki biz ne yapabiliriz? Yalnızca ve yalnızca O’nun eşi benzeri olmayan nadi-
de özelliklerini alıp ve gereklerini de yerine getireceğiz.

Hastalığının teşhisinden hemen birkaç gün sonra O, ben ve yeğenim Hamit arabanın içinde yol alıyorduk. Helallik istedi benden. Hastalığını öğreneli birkaç gün olmuştu. Biz tabii şoktayız...

“Hocam” dedim. “Helallik istemek ve de helallik almak her zaman olması gereken bir şeydir ama o kadar da hasta hissetme kendini.”

Moral vermeye çalıştım kendisine. Helallik de verdim tabii... Helallik de istedim...

Ama o anı hiçbir zaman unutamayacağım.

MESUT SANCAK

Yedi yaş küçüğüm ondan.

Herkes gibi ben de O'na "Hoca" derdim ve de küçüklüğümden beri hep O'nu örnek aldım.

İşte bu yüzden çok şanslıyım ben.

Babamın ve amcalarımın bir çok güzel özelliğini kendinde barındırıyordu. Ve bütün bu güzel özelliklerini ailemize aşıl原因an en önemli figürdü.

Ben bildim bileli, küçüklüğünden beri o hep hastaydı.

Yaşadığı 50 yıllık ömürde bir sürü ciddi hastalıkla mücadele etti. Ve ona rağmen hiçbir zaman inancını yitirmedi, iyilik ve güzellikten yana.

Allah'a karşı olan sevgisinde en ufak bir azalma olmadı; hatta artarak devam etti. Çok sevdiği Allah'ın onu sınadığını düşünüyordu.

Ölümden de hiçbir zaman korkmadı. Sevgiliye bir an önce kavuşmanın heyecanı vardı.

Hiçbir zaman isyan etmedi. Hiçbir zaman bu konuda söylenmedi.

Hep "*Hayırlısı buymuş demek*" dedi.

Hayatının her anı hep eğitim ve güzellikleri paylaşımıyla geçti.

Sabırlı olmayı öğretti bize bu davranışlarıyla. Şükretmeyi, zorluklarla mücadele etmeyi...

Hayatı boyunca hep çevresi için yaşadı. Kardeşleri, akrabaları, ondan fayda bekleyen herkes için...

Kendisi için ise hiç yaşamadı. Sanki şu masamın üzerine duran Atlas heykeli gibi.

Yunan mitolojisindeki Atlas'ın gök kubbeyi omuzlarında taşıdığı gibi taşıyordu dünyayı. Omuzlarına, herkesin sorunlarını yüklenip alıyordu.

Bu ne kadar doğru? Tabii ki tartışılır. (Ama bize göre tartışılır... O'na göre asla tartışılmaz ve yalnızca iyilik ve güzellik için insanlarla paylaşırdı hayat.)

Kimine göre doğru, kimine göre değil. Ama Hoca böyleydi.

İnsanların dertlerini paylaşmayı, onlara yardımcı olmayı herkesin en ufak bir sorununda, hastalığında, düğününde yanında olmayı ve de herhangi bir tartışmada tarafları biraraya getirip barıştırmayı kendine görev bildi.

Ama işin en gerçek yanı ise; elli yaşına kadar belki de 150 yıllık bir ömrü omuzlarında taşıması...

Evet!.. Evet!.. Abartısız söylüyorum; şu kısacık ömrüne 150 yıllık hayat sığdırdı belki de.

Ondan çok şey öğrendim, Yardımlaşmayı, çevreye karşı duyarlılığı, adil olmayı, insanların iyi ve kötü günlerinde mutlaka yanlarında olmak gerektiğini... Sadece kendin için yaşamamak gerektiğini...

Ve yaşasaydı, ben inanıyorum ki daha çok şey öğretecekti bize.

Ama ne yapalım kader böyleymiş...

Hoca bütün kardeşlerine, kuzenlerine, akrabalarına çok emek verdi. Onları bir arada tutabilmek için çok fedâkarlık yaptı.

Bugün bu geniş aile bir aradaysa, en önemli nedenlerindendir Hoca.

Ben inanıyorum ki Hoca'nın bize öğretilen, anlattıklarının bir kısmını eğer devam ettirebilirsek, bu aileye hiçbir şey olmaz. Ve yüzyıllar boyu bir arada kalmaya devam eder.

Ticari anlamda cesur ve girişimci olmayı öğretti. İnsanlara iş vermek gerektiğini de. İstihdâm yaratmayı çok seviyordu.

Toplantılarımızdaki ilk sorusu, *"Kaç kişi çalışıyor yanımızda?"*ydı. *"Ne kadar para kazandık? ise* belki en son ya da hiç sormadığı soruydu.

Tabi bizim aile ve kardeşler olarak görevimiz, bıraktığı “*itibar*”ı, ki ben bunu bir eser olarak görüyorum; mümkünse ileriye taşımaktır.

Ruhunun mutlu olabilmesi için O’na yapabileceğimiz en büyük jest bu olur.

İşte bize öğrettikleri, gerçekten bizim en büyük sermayemiz; En büyük gücümüz ve o gücü kaybetmemek için de bütün ailenin, bütün kardeşlerin çok çalışması gerekiyor. O’nun çevrede yarattığı o güzelim itibarı kaybetmemek için...

Hoca’nın hayâl ettiği gibi bir dünya yaratabileceğimize ben inanıyorum.

O’nun en güzel yanı, insanları mutlu etmekten aldığı hazdı. Dürüst bir duruşu vardı. Çok fıkra bilirdi çok da yerinde anlatırdı. Çok espriliydi.

Müthiş bir ikna kabiliyeti vardı.

Hoca’ya insanlar güvenirdi ve peşinden giderdi.

Tam bir muhabbet adamıydı. Oturduğu zaman her ortamda kendini dinletir ve öğrendiklerini öğretmeyi de çok severdi.

Liderdi, zekiydi. Sesi çok güzeldi.

Müthiş şiirler yazdı. Yetenekli ve sıra dışıydı. Hem varlıklı olup dünya işlerini yönetmek ve bu varlığı paylaşmak, hem de ahireti düşünüp ona göre yaşamak herkesin yapabileceği bir şey değil. Maddi ya da manevi dünyasında biri artarken, bir diğeri azalmazdı. İkisini birlikte çok güzel götürdü. Ve 24 sat O’na yetmedi...

Herkesin biricigiydi. Cenazesinde de hepimiz buna şahit olduk. Herkes ağlıyordu. Âdet yerini bulsun diye değil gerçekten. Hiçbir şey yapmasa fıkra anlatıp eğlendirmişti insanı ihtiyacı olduğu bir anda; Ötekinin de düğününe ya da cenazesine gitmiştir.

Mükemmeliyetçi bir yapısı da vardı, her şeyin en iyisini yapmaya, herkesi mutlu etmeye çalışıyordu.

Aşırı derecede insanları kırmamaya, bütün sorunları çözmeye çalışmak yorar insanı. Bu da strese, dolayısıyla her türlü hastalığa yol açar. Eğer Hoca'nın bir hatası varsa, bence buydu.

Çalışanından tutun, otobüste tanıştığı insana kadar herkesin sorununu çözmeye çalışıyordu. Çok sorumluluk üstlendi ama tabii bu sayede çok da insan biriktirdi.

Bize de en büyük vasiyeti, "*Kesinlikle zekâtınızı ihmal etmeyin*"di. Oturur günlerce dağıttığımız zekâtın doğru yerlere gitmesi, adil şekilde dağıtılması için tek tek uğraşırdı.

İnsanın yanında götüreceği tek şey; yaptığı iyiliklerin karşılığı olan "*sevgi*"dir. İnsanların gönüllerini alıp beraberinde götürürsün, başka hiçbir şeyi götüremezsin.

İnsan kazandınız mı, para da kazanırsınız; yani her şeyi kazanırsınız.

Ama eğer insan biriktirememişseniz ağızınızla kuş tutsanız sonuç alamazsınız. Bize öğrettiği en önemli şeylerden biri de buydu.

İşte O insanların gönüllerini alıp gitti.

Öldüğü gün 21.00'de yatsı namazını kılıyor (acı içinde kıvrılırken bile namazını hiç ihmâl etmedi) ve 24.00'te nefes alıp vermekte artık zorlanmaya başlıyor.

Tam o saatte bize durumu kritikledi diye haber geldi.

Hızlı bir şekilde annem, kardeşlerim, amca çocuklarımız hastaneye gittik.

Gittiğimizde doktor hanım bize sordu; *"Ne yapayım?"* diye.

Makineye bağlı ve artık geri dönüşü mümkün olmayan bir sürece girmişti.

Makineye bağlı olmaya devam ederse sadece süreyi biraz daha uzatmış oluyorsunuz. Bu durum kiminin tercih edeceği, kiminin de *"hayır"* diyeceği bir şey.

O kesinlikle makineye bağlanmak istemediğini bize daha önce söylemişti.

Doktor gece saat 00:30 civarı, Haluk abimle, beni çağırdı.

Ve sordu: *"Nedir kararımız? Makineye bağlayalım mı?"*

Biz, *"Hayır, bağlamayın"* dedik.

Bağlamayınca 1-2 saat sonra son nefesini verecekti. Zaten akciğerinde sorun yaşıyordu. Nefes alıp vermekte zorlanıyordu.

Yani belki de...

Belki de...

Ben şahsen hayatımın en zor kararımı verdim.

O sırada bir eli benim elimde, bir eli çok değer verdiği Şeyh Muaz'ın elindeydi.

Hiç bırakmadım ellerini. Ellerin nasıl soğuduğunu hissettim. Yavaş yavaş...
En son buz gibi oldu.

Ve son nefesini verdi...

Bunu görmek son nefesine kadar yanında olmak iyi ama... Bir daha olsa yapar mıydım? Herhalde yapmazdım. Keşke o anda orada olmasaydım.

Belki de o yüzden bu konuşmayı yapmakta biraz fazla zorlandım.

Çok yakındım O'na. Ve çok severdim O'nu.

Bu olay da bende çok önemli bir iz bıraktı.

Neredeyse bir yıl oldu. Ama işte bugün bile, çok aradım onu.

METİN SANCAK

Babam 1992'de vefat ettiğinde ben 12 yaşındaydım.

O yaştan sonra hem abim, hem babam oldu. Sırdaşım gibi görürdüm O'nu.

Kardeşlerimiz, ailemiz, akrabalarımız için çok önemli bir değerdi. Aramızdaki tutkaldı.

Yaptığı her işin merkezine insanı koyardı. İnsan, hak, hukuk kelimelerini beraber kullanmayı severdi.

Sevgi doluydu. İşinde, aşında, ilişkisinde sevgisini hep gösterirdi.

Gençlerle vakit geçirmekten büyük keyif alıyordu. Onları çok iyi anlıyor, yakalayabiliyordu.

Bence kendini çok rahat değiştirebilen ve dönüştürebilen bir insan olduğu için de başarılıydı.

Bize de *"Geliştirin kendinizi, olduğunuz yerde saymayın, ben oldum demeyin. Gidecek bir yol her zaman vardır"* derdi.

Teknolojiyi, dünyadaki gelişmeleri her daim takip ederdi.

İtikat ve iktisadı çok güzel sentezlemişti. Bu anlamda hepimize örnek oldu.

Yalnızca bu dünya ya da yalnızca öbür dünya için değil, her ikisi için de yaşamamızı öğütlerdi.

Bıraktığı en büyük terbiyelerden biri “şükretmek”ti.

Pes etmek ya da isyan etmek gibi duygulara hiç girmezdi. Her zaman şükre-
decek bir şey bulurdu. Ve bu duygu yine başarısında önemli rol oynadı.

Günümüzde sık rastlamadığımız, sıkıntıdan bile ders çıkarmak gibi bir ye-
teneği vardı.

Hasta olma durumuna kahrolup, kendisini bir kenara çeken insanlardan değildi.

Hastalığını da Allah’ın verdiği bir ödül gibi gördü.

*“Allah’ın sevgili kuluyum ki böyle bir süreç yaşıyorum. Çünkü bir trafik kaza-
sında da ölebilirdim. O zaman hiç kimseyle vedalaşmadan helalleşmeden bu dünyadan
göçüp gitmiş olacaktım. Ama şimdi hepinizle oturuyorum, muhabbetleşiyorum, veda-
lışıyorum, helalleşiyorum”* demişti bana.

Kendi duygularını, beklentilerini, benliğini, isteklerini arka plana atabilme-
yi başarıyordu. Bencil değildi. Aksine insanlara yardım etmekle besleniyordu. Bu
yüzden de kendine bulamadığı zamanı başkalarına ayırdığı için herkese yetip, her
şeye yetişebiliyordu.

Bu da Allah’ın O’na verdiği bir lütuftu. Ve bunu her zaman doğru yer ve za-
manda kullandı.

Yanlışlıkla birini kırmış olduğunu düşünse araya geceyi sokmadan o kişiyi
arar gönlünü alırdı.

Özür dilemenin de insanı yücelten bir erdem olduğunu bilirdi.

O'nu bizden farklı kılan belki de buydu.

Çalışma azmini hayretler içinde izlerdik. Sağlık sorunları yaşamasına rağmen herkesin çalışma temposuna ayak uyduruyor, üstelik etrafını da çok güzel, istekle çalıştırıyor, bir nevi koçluk yapıyordu. İşin olumlu sonucuyla da inanılmaz duygusal bir bağ kuruyordu.

Başarıyı takdir etmeyi de çok iyi bilirdi. Geciktirmez, ötelemez, zamanında yerine getirirdi.

Hiçbir zaman bireysel ya da sadece çekirdek ailesini düşünmez, çemberi çok geniş tutardı.

İnanç, O'nun hayatının her alanında bir referans noktası gibiydi. Ticarete, sosyal hayatta, ikili ilişkilerde... Bu da tabii her işi kısa sürede kontrol etmesini, doğru yapmasını sağlıyordu.

Vefatından önce, ince bir dille vasiyetlerde bulunuyordu: *“Birbirinize akrabalarınıza, çalışma arkadaşlarınıza sahip çıkın. Bunu yaparsanız bütün çevrenize de sahip çıkmış olursunuz. Çalışma arkadaşlarımız ekmek tekmemizin bekçileridir”* dedi. *“Onların, eşinizin, dostunuzun, düğününde, cenazesinde yanında olun.”*

Zekât dönemi çok keyifli geçirdi.

Zekât toplantılarında, zekâtın doğru hesaplanması konusunda bize inanılmaz ışık tutardı.

Vefatından dört gün önce Almanya'daki klinikte akşam olunca herkes gitti. Yanında ben refakatçi kaldım.

Bir ara hafif doğrulup oturdu.

Dedim ki: *"Hacı Ağabey, iyileşmeye yönelik hiç umudun var mı içinde?"* Merak ediyordum gerçekten.

Çünkü bizim hep bir umudumuz vardı. Ağır bir hastalık yaşıyor, ama olabilir sonuçta.

"Metin, gerçekçi ol. Hepimizin içinde umut olması güzel. Ama ben içimde sadece bu umutla yaşarsam, yapmam gereken şeyleri yapmam ve Allah'ın bana vermiş olduğu bu şansı değerlendirmemiş olurum. Umut, tabii ki hepimizin içinde olması gereken bir şey ama kabullenmek de erdemdir" dedi.

Vefatından bir gece önce de sürekli kalp atışı, tansiyon gibi ekrandaki değerlerini soruyordu bana. Ekran arkasındaydı. Ben de iyi hissetsin diye gerçek değerleri değil de, normale yakın değerler söylemeye çalıştım.

"Doğruyu söylemiyorsun galiba sen bana. Ama olsun, olumlu olan da bu. Gerçek değerleri söyleyen ne olacak ki" dedi. Gülüştük.

Bu durumdaki bir hasta kendini salabilir. Huysuzlaşabilir. O yapmadı. Son saniyesine kadar bu dünyada emanetçi olduğunu bilerek, disiplinli bir şekilde verilen ilaçları içti, tedavileri kabul etti. Emanete sonuna kadar iyi baktı.

Üç dil biliyordu. Çok okuyordu. İlahi seslendirmeyi, türküler okumayı, def çalmayı çok seviyordu.

Bir topluluğu harekete geçirme noktasında büyük becerisi vardı. Ve bunu birilerini eğlendirmekten ziyade, kendisi de buradan beslendiği için yapıyordu. Duygularını saklamazdı. Çok sorun kaldırır, çok dert taşırdı. Çabuk reaksiyon gösterip, doğru adımlar atardı.

Bir çok konuda tutumlu olabiliyordu. Hiçbir şekilde israfı sevmiyordu. Çünkü günâh olduğuna inanıyordu. Ama zekât ve yardımlar ile gençlere, çocuklara yatırım yapılması konusunda, insanları yedirip içirme, ağırlama noktasında fazlasıyla eli açıktı.

Belli bir yaştan sonra, özellikle torunları olmaya başlayınca da iyice yaşlı moduna girdi. Yaşı aslında gençti ama kendini büyük göstermeyi “yaşlı” olmayı severdi.

Takılıyordum ona; *“Hacı Ağabey, sen her yıl kendini iki yaş büyütüyorsun”* diyordum. Annem de takılıyordu; *“Yakında bana da, sen beni değil ben seni doğurdum diyeceksin.”* derdi.

Davranışları, yaşam şekli, hayata bakışı, duyguları da büyük, olgun ve bilgeydi. Büyük adamdı gerçekten. Dolayısıyla bu büyüklük yaşına yansıyor, yaşı otomatik olarak büyüyordu.

Odak noktamız O’ydu. Herkesin zaafını, iyi, kötü yönlerini çok iyi biliyordu. İyi özelliklerimizi örnek gösterip, harmanlayıp, ortak bir değer ortaya çıkarıyordu.

Hiçbir zaman kendisini düşünmedi. Kendisini yaşamının merkezine almadı. Sadece kardeşi değil, O'nunla çok yakın çalışmış biri olarak da söylüyorum bunu. Hep başkaları için yaşadı.

Keşke kendisine de bir şeyler yapmış olsaydı diye düşünüyorum bazen. Zaten bu kadar çok sevilmesinin temelinde de bu var.

Şirketlerde kurumsallaşmayı çok önemsiyordu. Tüm şirketlerimizin bir ahenk içinde, sürdürülebilir kurumsal bir yapı içinde olmasını, çalışanlar ve paydaşlarımızın ekip ruhuyla hareket etmesini istiyordu.

“Zenginliğimizle değil, şirketlerimizin değerleriyle böbürlenelim.” derdi.

Çalışanların içinde olduğu toplantılar, organizasyonları çok seviyordu. Çünkü bütün bu şirketlerin ancak ekiple hayat bulduğuna, ekip ruhuyla devam ettiğine inanıyordu. “Kurumsal” kelimesini de “tek çatı altında çok sesli olalım” cümlesini de aramızda en çok söyleyen de O'ydu.

Ekipleri çok güzel harmanlayıp, çok iyi projeler başlattı.

Çok özet ve net bilgiler aktarırdı. Gerçi detaycıydı da. Ve bu durum kimi zaman onu yoruyordu. Üzüntüm ondan. Ama bazen de bu detaylardan çok zengin kazanımlar elde edebiliyordu.

Şirketleri çok önemsiyordu.

Çünkü şirketleri, bizim insanlara desteğimizin, yardımlarımızın kaynağı olarak görüyordu. Hiçbir zaman şirketlerin kaynaklarını, imkânlarını, varlıklarını böbürlenmek için kullanmadı. Hep *“Bu şirketlerle daha çok insana nasıl faydal oluruz?”* diye baktı.

Ondan en çok duyduğum kelime, *“fayda”*ydı.

“Etrafınıza faydal olduğunuz zaman Allah size zaten doğal olarak verir” derdi. *“Yaptığın işin sonunda, kimlere ne fayda sağlayacaksın ona bak”* derdi.

Çünkü o sürekli insanlara fayda sağlardı.

Tabii biz sadece ağabeyimizi kaybetmedik; şirketlerimiz de en önemli değerini ve de liderini kaybetti.

Hacı Ağabeyim toplum için çok değerli bir insandı.

O'na bize yaşattıklarından dolayı müteşekkirimiz. İnaniyorum ki şu an O bizi izliyordur, seviniyordur.

İyi şeyler yapmak O'nun adına boynumuzun borcu.

O'na yapabileceğimiz en büyük iyilik O'nun doğru yaptığı şeyleri tekrarlamak, geliştirmek, bırakmış olduğu eserleri herkesin hizmetine açmak. Çünkü O bir hizmet adamıydı. Kula hizmet etmeyi Allah'a hizmet olarak görürdü.

HAMİT SANCAK

Yedi yaşındaydım. Halk deyimiyle kalp kapakçığımda delik vardı.

Dolmuşla hastaneye gidip gelirdik.

O dönemlerdeki halleri gözümünden hiç gitmez.

Ailece İstanbul'a geldiğimizde, 5 yaşındaydım.

Babam geç saatlere kadar çalışırdı. Sabahları da yine erkenden çalışmaya giderdi.

Sadece kendi çocuklarıyla değil, herkesle kolaylıkla diyalog kurardı.

Babam sadece biz çocuklarımızın "baba"sı değildi. Dedem 1992 yılında öldükten sonra 13 kardeşine de baba olmuştu.

Hatta bazen çocuk aklımla anlayamaz, serzenişte bulunurdum babama. Neden kahvaltıya ya da işten çıktıktan sonra önce babaannemin ve kardeşlerinin yanına gidiyor da bize gelmiyor diye... Biz de çocuklarıyız diye düşünüyordum.

Şimdi onu daha iyi anlıyorum.

O babasını kaybettiğinde 27 yaşındaymış, ben 31'dim. Babamın 27 yaşında yaptıklarını şimdi ben 31 yaşında yapıyorum.

Almanya'ya son gidişimizde hastanede sıkıldı, eve gitmek istedi. Doktor da izin verdi. Tekerlekli sandalyede götürdüm. Bana dedi ki, *"Ben babamın çok duasını aldım. Sen de benim duamı aldın. İnşallah muvaffak olursun."*

Babam dedemin hastalığında onunla çok ilgilenmiş. Bir oğulla helalleşmek zordur diye düşünüyorum.

Sanki o gün benimle böyle helalleşti. Ve ben babamın duasına çok güveniyorum.

Bir gün sonra da bana, "Hamit, senin kalbini hiç kırdım mı ben?" diye sordu.

Düşündüm, gerçekten hafızamı çok zorladım...

Hiçbir şey bulamadım.

Namaza, dine zorlamadı bizi, ama çok sevdirdi.

Bir gün yolda birisi taksiye el kaldırmış. Babam da kendisini durdurdu sanıp, O kişiyi arabasına almış.

Sonra muhabbet etmişler.

Şimdi O kişi, 14 yıldır benim de arkadaşım. Yani babamın arabaya alması sayesinde tanıştım Cem'le.

Serzenişte bulunurdum bazen, tanımadığın insanları arabana alma diye, ama içine doğuyordu herhalde hep iyi insanlara denk geliyordu.

Eksikliğini hissetmediğim tek bir an yok.

Babamın vefatından bu yana, *"Keşke zamanında şu konuyu da sorsaydım O'na"* ya da *"Keşke şimdi hayatta olsaydı da danışsaydım O'na"* diye düşünmediğim gün yok.

Babam gönlü, Allah ve peygamber sevgisi; aklı-fikri aile, akraba, çalışan ve fakir-fukara ile meşgul, iyilik ve tevazu dolu bir insandı.

Allah'ın insanlara örnek alsınlar diye gönderdiği, Peygamber'in ise asırlar önce müjdelediği ve görmeyi arzu ettiği *"kardeşlerim"* sıfatlarının muhataplarındandı.

Sanki farklı bir zamandan bizlere yol göstermek için yeryüzüne gelmiş bir bilgeydi.

PROF. DR. İHSAN SÜREYYA SIRMA

Çocukluğumuzda hep beraber olduğumuz için hangi gün ne zaman tanıştığımızı bilmiyorum.

Pervari küçük bir yer.

Onlar Pervari'de okuyordu, ben Siirt'te. Ama yazları hep beraberdik.

Rahmetli Abdülkerim Sancak, rahmetli babamın çok iyi arkadaşıydı. Çok sık görüşürdük.

Sonra ben Avrupa'ya gittim.

Onlar İstanbul'a taşındıktan sonra daha sık görüşmeye başladık.

Kendisini ziyaretlerimden birinde şiirleri için "*Hocam bunları kitap yapacak olur mu?*" diye sordu.

Bazen Türkçe, bazen Arapça, bazen de Kürtçe şiirler söylüyordu.

Sonra kitabı hazırladık.

Düşünebiliyor musunuz? Pervarili bir çocuk üç dilde şiirler yazıp söylüyor.

Bizim üniversitelerimizde bile böyle bir kapasite yok. Ama bizim Abdulrezak böyleydi.

Hastalandığını duyunca doğrusu çok üzuldüm.

Peygamberi örnek veriyordum. Diyordum ki *“Peygamberimiz bile 63 sene yaşadı. Sen ne kadar yaşarsan yaşa, ben ne kadar yaşarsam yaşayayım, sonunda biz de öleceğiz.”* Kendisine moral vermeye çalışıyordum.

Ama O da bir insandı. İnsanın en çok merak ettiği şey herhalde ölümdür.

O da öyle merak ediyordu.

Çok temiz bir insandı, hayırseverdi.

Dosdoğru bir insandı.

Çok seviyordum O'nu.

Dünyalarımız değişmişti. Ama buna rağmen ben O'nu, O da beni arıyordu.

Keyif alıyordu, şarj oluyordu ben gittiğimde.

Bazen *“Fazla çalışma”* diyordum. *“Sen de”* diyordu.

Şimdi tabi ben medrese eğitimi gören başkalarını da gördüm.

Her medreseye giden, medrese ahlâkını alamıyor ki.

Her üniversiteye gidenin bir olmadığı gibi.

İşte onda medrese ahlâkı, kültürü vardı.

Kültürlü insandı.

Sık sık Avrupa'ya gittiği için Batı'yı da biliyordu.

Neticede Pervari'de yetişmiş bir çocuğun bu kadar kapasiteli olması olağanüstü bir şeydir.

Muhtemelen O imkân bulamadı, yoksa Abdulrezzak büyük bir âlim olurdu.

Çünkü çok zeki bir arkadaşı.

Çok insanlar bilirim profesördür, âlimdir ölür gider. Ama yoktur artık. Niye? Çünkü bir şey bırakmadan gittiler.

Abdülrezzak öyle yapmadı. Eser bıraktı.

Bu memlekete, millete yarayacak birçok ticari eser bıraktı.

Keşke herkes mesleğini böyle yapabilse.

O ticaretini en güzel şekilde yapıyordu. Zekâtını veriyordu.

Sancaklar benim yanımdaki öğrencilerime çok burs verdiler. Ve halâ veriyorlar. Keşke diyorum, her zengin böyle vefakâr olsa, böyle ilim ve hayırsever olsa.

O ilmi seviyordu. Kitaplar alıp dağıttırıyordu.

Ne zaman şu fakülteye kitap lazım desem. Beni hiç geri çevirmedi.

Abdulrezzak çok güzel bir insandı.

BÜLENT ECZACIBAŞI

Sevgili dostum Abdulrezzak Sancak'ı öncelikle rahmetle anıyorum.

Çok iyi hatırlıyorum Abdulrezzak Bey, 9 Ocak 2014 tarihinde beni ziyaret gelmişti.

O'nu kurmuş olduğu ve genişletmeyi düşündüğü üretim tesisini anlatırken görmenizi isterdim. En iyiyi en ucuza üretebilmek yoluna baş koymuştu.

Daha önce dağıtım kanalında oldukları için şimdi de üretimde yer alacak olmanın verdiği gurur gözlerinden okunuyordu.

Bu tesiste yüksek kalite ilacı uygun maliyetlerle üretmeyi amaçladığını heyecanla uzun uzun anlatmıştı. Sektördeki deneyimlerine güvendiğini, aile olarak bu sektörde kalıcı olacaklarına inancını tam olarak vurgulamıştı.

Oysa o yıllarda fiyat, SGK uygulamaları, ruhsatlandırma çok zorlayıcıydı.

Ama Abdulrezzak Bey'in herkese umut veren, *"her şey iyi olacak"* tavrı vardı.

Çok insan yetiştirdiğine, çok insana umut aşıladığına hiç kuşku yok.

Hastalığının sonuna doğru, çok hasta olmasına rağmen yüzü yine gülüyordu. *"Bu günleri gördüm, yaşıyorum, ne mutlu bana"* dediğini hatırlıyorum.

Hiçbir şeyden şikâyet etmeyen kişiliğinden biz de çok şeyler öğrendik.

Kendisini tanımış olmaktan mutluluk duyuyorum.

KAYA TURGUT

Uzun yıllar birlikte çalıştığımız ve çok yakın ilişkiler içinde olduğumuz çok değerli, sevdiğimiz, takdir ettiğimiz bir dostumuzdu.

Kendisini Hedef Ecza Deposu'nun kuruluş aşamasında tanıdım.

Çok sıkı işbirliğimiz oldu. Zeki, çalışkan, aldığı muhafazakâr eğitimden dolayı dindar, mütevazı ve yapıcı bir kişiliğe sahipti. Karakteri, vasıfları Hedef Ecza Deposu'ndan ayrılmasından sonra, çok daha belirgin bir hale geldi.

Ayrıca Saya Grup'u oluştururken girişimci özelliği daha da gözler önüne serildi. Folkart, Pharmactive, Volt Elektrik gibi kuruluşları kurması, çalıştırması bu büyük başarının belirgin örnekleridir.

Çalışkanlığı becerisi ve birlikte çalıştığı insanların eğitimine verdiği önemle "Hoca" lakabının hakkını verdi.

Etrafındaki insanlara güven veren, onları destekleyen ve yüreklendiren kişiliğiyle çalışanları tarafından sevilen, örnek alınan bir yönetici oldu.

Kardeşleri Haluk, Mesut ve diğer çalışma arkadaşlarıyla uyumlu ve yapıcı bir işbirliği içinde daha büyük işlere imza atacağından emindim.

Maalesef menfur hastalığı, yapacak yeni girişimlere olanak sağlamadı.

Yaşasaydı daha çok, iyi işe imza atacaktı.

ŞABAN ERDİKLER

Hoca'mla tanışmamız 2006'da oldu. Açıkça ifade etmem gerekirse ilk görüşmeden sonra aramızda bir görüş ayrılığı meydana geldi.

Benim ilaç sektöründe epey tecrübem vardı.

O bu alanda yatırım yapmak, üretime geçmek istiyordu. Ben de bu alanda yatırım yapmanın, üretim yönünde faaliyet göstermenin yerinde olmayacağını söyledim. Ancak O, "Yok, yok ben bu işi yapacağım ağabey" dedi.

Pharmactive'i o zaman kurmaya karar verdiler. Bugün görüyorum ki ben yanlışım. İlk böyle kötü bir fikir ayrılığıyla yola çıkıp, sonra birbirimizi çok sevdik.

Samimi bir insan olmasının başarısında etkisi olduğunu düşünüyorum.

Ben 12-13 yıldır aileyle bir fiil çalışıyorum. Müşavir konumundayım. Aslında aileyle çalışmadan önce uluslararası ölçekte yatırım sermayelerine başkanlık yaptım. Yabancı sermayeyi temsil eden kişilerle bir araya geldim. Ama sosyal sorumluluk anlayışının bu kadar güçlü olduğu, tevazunun hayatın bir parçası olarak bu kadar algılandığı başka bir aile görmediğimi çok net bir şekilde ifade edebilirim.

Vergi konusunda çok titizler. Sancak Vakfı olarak da üzerlerine düşen her şeyi yaparlar. Talebe yurtları, öğrencilere burslar, ibadethaneler... Bunların bir kısmı açıkça bilinir. Önemli bir kısmı da alan, veren iki el arasında kalan bir işlem şeklinde yürütülür. Kimse farkında bile olmaz.

Aile bunun hakkında konuşmaktan rahatsız olur; ancak her türlü sosyal yardımı yaparlar, yapmaya da sürekli devam ederler.

Bugün böyle bir değer, bu kadar erken kaybedilmiş olmasından ötürü, üzülüyorum. Biraz abartılı olacak belki ama aklıma gelmediği gün yok Hoca'mın. Hoca'm olsaydı ne yapardı demediğim gün yok.

Her hareketiyle örnek bir insandı.

ZEKİ EKİNCİ

Hocam 1998'de İstanbul'a geldiğimde, ES Ecza Deposu'nun genel müdürüydü.

Asistan olarak yanında işe başladım.

Kendisinden sadece ticaret değil, çok şey öğrendim.

Çok temiz yürekli bir insandı.

İnançlıydı ama her kesimden insanla da uyum içinde yaşar, anlaşırdı.

Hiç unutmuyorum O bir defasında *"Kalk seninle eczanelere ziyarete gideceğiz"* dedi.

Gittiğimiz eczacı, *"Ya siz şu gruptan mısınız, bu gruptan mısınız, siz şöyle misiniz, böyle misiniz"* diye kalıplara sokmaya çalışıyor, ithamlarda bulunuyor.

Ben hemen savunmaya geçtim.

Hocam'ın tek bir cevabı oldu:

"Biz uluslararası ilaçlar satıyoruz. Sattığımız ilacın mesela Aspirin'in hiçbir inancı yoktur. Ama bunu inanç sahipleri de kullanır" dedi.

Çok zeki ve pratikti.

Dürüst, sevecen, her şeyden önce düşkün dostuydu.

Çok mütevazı bir hayatı vardı.

O'nu bir de en güzel yurtdışı seyahatlerinde tanıdım.

Malûm onlar Seyyid, Şeyh Ahmet El Bedevi sülâlesinden geliyorlar.

Mısır'da Tanta'da Şeyh Ahmet El Bedevi'nin mezarını ziyarete gittik.

"Burada kalacağım" dedi. *"Hocam yapma, etme"* dedik.

Kalmacak yer değil, bir otel bile yok Tanta'da.

Ama O, *"Ben burayı sevdim, kalacağım"* dedi.

O'nun kaldığı yerde bizim hiçbirimiz kalmazdık.

Ama işte O, böyle mütevazı bir insandı.

O'nunla Cezayir'e gitmiştik bir grup şirket mensubu ile birlikte.

Cezayir'in en büyük dağıtıcılarından biriyle randevumuz vardı.

Trafik olabileceğini hesaba katmadık.

Toplantı yerine vardığımızda 15 dakika gecikmiştik. Yoldan da telefon açıp bildirmiştik geç kalacağız diye.

Yine de varınca bizi içeri almadılar.

Geciktiğimiz için yetkililerin bizimle görüşmeyeceğini söylediler.

Tabii biz şaşkınlık içindeyiz.

Koskoca patronlar yanımızda, olacak şey mi diye mırıldanmaya başladık.

Hocam dedi ki *"Tamam arkadaşlar önemli değil, yarına randevu alıp, tekrar geliriz."* *"Yarın mı? Yani bir daha buraya gelecek miyiz Hocam, gerçekten ciddi misin?"* dedim.

Gerçekten ertesi gün tekrar gittik. Bizimle görüştüler. Ama Hoca'mın bu davranışı, karşı tarafı öyle mahcup etti ki, artık bize nasıl davranacakların ne ikrâmlarda bulunacaklarını şaşırıldılar. Sayesinde yeni dostlar edindik.

Dil bilmezdi ama yurtdışına çıktığımızda biz dil bilenleri geride bırakırdı. Kendisi diyalog kurardı biz kuramazdık.

Şair ruhluydu, duygusaldı, vefalıydı, insanları severdi. Mutfağın içindekilerle yani çalışanlarla ilgilenir, onlarla sohbetler ederdi.

O'nunla en fazla tartıştığımız konulardan biri de şuydu: O çok sonuç odaklıydı. Başladığı işi bitirmeden rahat etmezdi. Bütün hayatı işti. Zaman zaman işleri unutup, eve gitmesi gerektiğini söylerdim. "*Yapamam. Çünkü benim sorumluluğum çok*" derdi.

Biz tabii sadece kendimizden, ailemizden sorumluyduk. Ama O yalnızca ailesine değil, etrafındaki bütün insanlara karşı sorumluluk hissediyordu.

Daha fazla büyümek gerektiğine inanmıştı. Ne kadar büyürsek o kadar insan iş sahibi olacaktı. Onun için Çok çalışırdı. Doğru bildiğinden de asla taviz vermezdi.

Ne diyeyim: "*Adam gibi adamdı.*"

O'nu hiç unutmayacağız.

KADİR ERİKLİ

Onunla çalışırken profesyonellik kalmazdı. Çünkü O'nu hemen ya ağabeyiniz ya da babanızın yerine koyardınız.

O'nunla en çok tartışanlardan birisiydim.

Tartışmalarımızın en önemli konularından biri de O'nun açıklığıydı.

“Siz bizim en tepedeki yönetim kurulu başkanımızsınız. Herkes size bu kadar kolay ulaşmasın. Vaktinizi almasın” derdim.

“Hayır, temizlikçi de herkes de bana kolay ulaşacak” derdi.

Örneğin perakende işine girdik.

28 marketimiz oldu. 1700 de çalışanımız...

Her mağazanın temizlikçisine kadar tanırды.

Simaen değil.

Tek tek sorunlarını bilirdi. Kim hasta? Kimin ailesinde eşiyle problemi var...

Bir iş yapılacak, *“Şunu çağıralım, işi ona verelim”* dersiniz, *“Hayır olmaz, onun şimdi şu problemi var”* der.

Şaşırırdım, nasıl yetişiyor, ne zaman vakit buluyor, nasıl bütün elemanları tek tek tanıyor diye.

Bizi kendisinin de içinde olduğu ekiplere ayırmıştı:

“Her akşam 21.30’da kapandıktan sonra marketlere gideceksiniz. Orada alışan bütün elemanlarla toplantı yapacaksınız. Tek tek iş dışında da ne dertleri var soracaksınız. Gerekirse ailevi dertlerini dinleyeceksiniz” demişti.

Biz de tabi itiraz ettik *“Hocam olur mu böyle şey? Anlatır mı insanlar? Üstelik toplantıda müdürleri de varken?”* dedik.

Sonra hastalığı döneminde ben, onun yerine de gittim bu toplantılara.

Gördüm ki insanları kazanma, değerli olduklarını hissettirme açısından çok büyük etkisi var bu toplantıların.

İnsanları istisnasız severdi. *“En kötü de bile iyilik vardır. Birini seviyorsan, sevdiğini söyleyeceksin”* derdi.

Son 7 yıldır zekâtı ben hesaplıyorum.

Bakardı,

“Sen daha ekle” derdi.

Hiçbir zaman geçen seneden daha az zekât çıkarmadı.

“Zekât boşaltmaz artırır” derdi.

Birçok insan için servet değerindeki parayı yardım diye gözünü kırpmadan veriyordu.

Bir günü kimseyle küskün bitirmediği için, tartışma sonrasında bilirdim ki gece mutlaka telefon edecek.

Bazen kızgınlığımdan inat eder, telefonu kapatırdım. Açtığımda bakardım O da inatla 3-4 kez aramış.

Geri arardım. Hiç tartışma konusuna girmez. Ama O kızgınlığınızı öyle güzel alırdı ki mahcup olurdunuz. 49 yaşındayım, 30 yıldır iş hayatındayım. Ailemde bile bu kadar pozitif, doğru enerji veren bir kişi görmedim.

Alpark süpermarketler döneminde Hoca yine hastalanmıştı. Hoca'ya kötü haber vermek istemiyorduk. Ama biraz nakte sıkıştık. Ve sadece iyi haberleri söylüyorduk şirketle ilgili. Ama o hissetti, *"Hayırdır, telaşlısınız siz, ne oldu?"* diye ısrar etti. *"Bir şey yok"* dedik ama o halâ ısrar ediyor.

Sonunda *"Biraz nakte sıkıştık. Maaşları iki gün ertelese para gelecek çünkü..."* dedik.

Rengi sapsarı oldu, *"Para yetmiyorsa önce benim arabamdan başla satmaya... Sonra Haluk'un, sonra senin, para yetene kadar sırayla kimin arabası satılacaksa satın. Ama önce maaşları ödeyin"* dedi.

Çalışmaya, emeğe bu kadar değer verirdi, bu yaklaşımı hiç kimsede görmedim.

10 yıl evlerine gittim, kaldım, O bize geldi. İş haricinde de yakındık. O'nun gibi bir insanı hayatımda tanımadım.

Hayat, zaman, alır götürür ya özlemi sizden... Hoca da öyle bir şey olmayacak. O'na özlemimiz hiç geçmeyecek.

OLCAY KAMIŞLIDERE

İlk iş görüşmesi için gittiğimde bana matematik soruları sormuş, beni şaşırtmıştı.

İş görüşmelerine uzun vakit ayırır, sayfalarca not alırdı.

Analitik, olaylara bir sürü insanın hiç bakmadığı farklı bir açıdan yaklaşan müthiş bir zekâsı vardı.

Sonradan anladım ki, bu uzun işe alm görüşmeleri sayesinde farklı özelliklere sahip çalışanlardan renkli bir yelpaze oluşturuyordu.

O mütevazı kişiliğiyle, insanların fikir ayrılıklarına, siyasi görüş farklılıklarına, etnik kökenlerine müthiş saygı gösterir, herkese eşit mesafede yaklaşırdı.

Örneğin bazı patronlar sadece aynı memleketten olan insanları doldururlar iş yerine.

Bizde çalışanlar Türkiye'nin bir özeti gibidir.

İşe başladığımda 23 yaşındaydım ve yanında çalıştığım uzun yıllar boyunca hiç bir zaman patron gibi davranmadı.

Bir yoldaş, bir arkadaş ama hepsinin ötesinde çok iyi bir "ağabey" oldu.

Çok yoğun tempoda çalışırdık.

Siz hiç anlamadan O sizi izler, kafasında sizin için yeni görev tanımları düşünür, sizi yavaş yavaş o pozisyona hazırlar, eksiklerinizi tespit eder, o yönünüzü geliştirmenize yardımcı olurdu.

Kişisel gelişim ve mesleki eğitime çok önem verirdi.

Üstelik sadece mesai içindeki süreçlerimizle ilgilenmiyordu. Evinizde kötü giden bir şey mi var? Ailede birinin sağlıkla ilgili bir sıkıntısı mı oldu?

Sizin söylemenize gerek bile yoktu.

O bir yerlerden duyar, sessizce gelir, desteğini verirdi. Şaşırırdınız. Bir bakardınız yine yanınızda.

Herkes iyi gün dostu olabilir.

Ama o, insanların kötü günlerine talip olmuştu.

Kızım 1.5 yaşındaydı. Eşimle İstanbul'dan dönüyorlardı.

Havaalanına karşılamaya gittim.

Bir baktım kapıdan Hoca'yla beraber çıktılar.

Hoca'nın eli kolu bizimkilerin eşyaları, paketleriyle dolu.

Hatta kızımın oyuncasını bile o taşıyor.

Uçakta görmüş, yardımlarına koşmuş.

İşte böyle bir patrondu.

Diyeğim ki patronsunuz ve bir çalışmanız hakkında kötü duyular aldınız.

Ne yaparsınız?

Muhtemelen işten çıkarırsınız.

Hoca yıllar önce, marketler döneminde bir elemanın uyuşturucu bağımlısı olduğunu öğrendiğinde ne yapmış biliyor musunuz?

Eşini çağırmış.

“Bundan böyle bu çocuğun maaşını sana ödeyeceğiz. Onu da topluma kazandırmak için elimizden geleni yapacağız” demiş.

Ve o elemanı da kovmak yerine tedavi ettirmiş.

Onunla aynı işte çalışmayan ya da eskiden çalışmış, hiç bir iş bağı beklentisi olmayan insanlarla da konuşsanız tek bir olumsuz şey duymazsınız Hoca'yla ilgili.

İnanın, onunla sadece bir kez tanışmış herhangi birine sorsanız, size ondan müthiş bir sevgiyle bahseder.

RIDVAN ÖZDEMİR

Bu hayatta tanıdığım bütün insanlardan farklıydı.

Geçmişten gelmiş, günümüzde vücut bulmuş gibiydi.

Biz akrabayız zaten, 90'lardan beri tanıyorum.

Ölüm döşeğinde, çok ağır hasta olan bir arkadaşşıma bir ilaç bulunamıyordu.

Doktor ısrarla, "*O ilaç kullanılacak*" diyordu.

Hoca'yı aradım.

İlacı Bursa'daki bir depodan buldu.

Baktım ilacın yanında günümüz parasıyla 10-15 bin lira civarında para da yollamış.

Aradım hemen, "*Hocam bu ne?*" diye sordum.

"Arkadaşımmın hastalığı ağır, belki ihtiyacı vardır" dedi.

Çok iyi bir insandı.

Ofisteki herkesi tek tek gezer, çay ocağında oturur, herkesle sohbet ederdi.

O'nun için cumhurbaşkanı ya da çöpçü hiç kimsenin kimseden farkı yoktu.

Ve kararlıydı.

Ortama göre fikir değıştirmezdi.

Ne düşünüyorsa açıkça söylerdi.

Gizli hesabı, gizli ajandası hiçbir zaman olmadı.

Gittiği her yere enerjisi geçirdi. Hep olumlu düşünür, bize de *“Olumlu bakın”* derdi. Pozitif bakışını etrafına da yayardı.

Müthiş bir liderdi. İlişkileri dengelerdi.

O'nu tanımayıp da sevmeyen kimse yok. *“Beni sevsinler”* diye de yapmazdı.

Arabayla yolculuk yaptığımızda hep bir şeyler mırıldanır, ilahiler söylemeyi severdi.

O'nun zaafını bulmaya çalışmak, *“Güneş de ne çok parlıyor”* demek gibi bir şey olur.

Maddiyatla bir bağı yoktu. Azla kanaat ederdi.

Yemek konusunda yapılan israftan hoşlanmazdı. *“Dünyada bu kadar aç insan varken yemek atılır mı?”* derdi örneğin.

Ama zekât ve yapılacak yardımlarla ilgili toplantılarda inanılmaz ölçüde bütçeler ayırırdı.

Deseler ki bana, bir adada kalacaksın, komşun olarak tek bir kişiyi seç.

Çekirdek aile dışında emin olun O'nu seçerdim.

Çünkü huzur bulursunuz O'nun yanında. Teslim olursunuz O'na. Anne babanın yanında olmak gibi güven verir insana.

Patron dese ki, *“Akşam şurada olacağım, siz de gelin isterseniz”* Kaç kişi gider? İşim der, çoluğum çocuğum der...

Hoca'ya herkes giderdi. Çekiyordu insanı. Çünkü mutlu oluyordunuz yanında. Şakalaşyordu. Fıkraları vardı. Yerinde anlatıyordu bir de. İş konuşulurken tam da yerinde bir fıkrayla konuyu bağlayabiliyordu.

Konuşmasından, duruşuna... Kullandığı kelimelerden mütevazılığına etkilerdi insanları.

Vefat edenin arkasından iyi konuşmak gibi değil bu anlatmaya çalıştıklarım...

Keşke tanışaydınız... Bir defa görseydiniz... Yeterdi. Öyle bir adamdı ki, farkını anlardınız..

Çok etkilendim hastalığından. Beni görünce, *"Somurtma"* dedi... *"Bak ne güzel bana vakit verildi herkesle vedalaşmak için."*

Oradan bile olumlu bir şey çıkardı.

Hastayken çokça gittim yanına. Son gidişimde Almanya'da oda kalabalıktı. *"Rıdvan gel yanıma otur"* diye çağırdı. Elimi tuttu. *"Bundan sonra birbirimizi artık göremeyebiliriz. Gel helalleşelim artık seninle. Annene söyle o da helalleşsin"* dedi.

Kaç defa gittim vedalaşmadı. Sonuncuda hissettiği için mi vedalaştı? Çok ön plana çıkmasa da evet, öyle bir yönü de vardı.

Eşim çok az görmüştür O'nu. Belki iki ya da üç sefer. Vefat ettiği gece mesaj sesi geldi telefonumdan. Eşim, *"Hay Allah galiba Hoca vefat etti"* dedi.

Bu kez eşim hissetti.

ALİ ÇİĞIRTAŞ

Dokuz yıl önce 50 gün hastanede yoğun bakımda kaldım.

Gözümü açtığımda başucumda O vardı.

Ve elimi tutuyordu.

Rahatladım.

“Hocam” dedim, “*Saat kaç?*”

Sanıyorum ki sabahın ilk ışıklarını görmeyi başarırısam ölümden yırtacağım.

İşte gözümü ilk açtığımda gördüğüm insan O'ydu. Ailemden biri değildi. Ama benim için baba gibiydi.

Bazen aile olmak için mutlaka kan bağı olması gerekmez.

Biz 1993'te tanıştık.

Çok enteresan bir insandı.

Hümanistti.

İnsanlara işime yarar, yaramaz gözüyle bakmazdı.

İşin mutfağından geldiği için, mutfaktaki gençlerin beklentilerini, isteklerini, onlarda olması gereken özellikleri çok iyi bilir, kişileri özenle seçerdi.

Sırf iş değil, hayat tecrübesini de paylaşan bir insandı.

Birçok çalışanın hayatına çok önemli dokunuşları vardır.

Evliliğimde problemler olmuştu örneğin...

Çocuklarımla ilgili...

Herkesin evinde çoluğu çocuğu, anası babasında bir problem var mı?

Tek tek bilir, unutmaz, takip ederdi.

Etrafındaki insanların bir an önce mutlu bir evlilik yapıp, çoluk çocuğa karışması için de telkin yapardı.

Ailesine ya da başka insanlara karşı sorumluluğu olmayanın işe de, hayata da sorumluluğu olmayacağını, çocuk sevmeyenin hiçbir şeyi sevmeyeceğini düşünürdü.

Bunaldığımızda, rahatlamak istediğimizde gideceğimiz kişiydi.

Danıştığımız dengeydi.

İş dışında da çok fazla vakit geçiriyorduk.

Sırf ben değil, O'nunla çalışan bir sürü insan... Beraber yemeğe, sinemaya gidiyorduk.

Evinde bazen hep birlikte kahvaltı..

Sonra birine uğrayacak, hep beraber uğruyoruz, kız istenecek, istiyoruz...

Özeldi.

Beraber çalıştığı insanların önlerini açmaya çalışırdı...

Yardım eder, göz kulak olur, bir sonraki pozisyonuna hazırlardı. Mentorluk kavramı daha ortada yokken O bize 20 yıl önce bile mentorluk yapıyordu. Bizi dantel gibi işledi.

İş yönetme tarzı adildi. *“İşi kim hak etti?”* buna bakardı. Önyargılardan arınmıştı.

Çalışanları çalışan oldukları için değil, insan oldukları için severdi.

Seyahatte, sokakta insanlarla tanışıp kapısına bırakırdı.

Uygun bir pozisyon bulursa iş yaratır, etrafında tutardı.

İşe, müşteriye verilen sözler ve bunların yerine getirilmesi konusunda çok hassastı. Onun gösterdiği hassasiyete tanık olanlar da daha fazla sahiplenirdi işi.

Ağabeyim de kanser oldu. Bahsetmedim O'na. Kendisi de hasta üzülmesin diye. Duymuş, bana söylemediğini bırakmadı. Haftada iki defa ağabeyimi aradı, ilgilendi, *“Sen daha gençsin, atlattırısın, şunu kullan, vücut direncin artsın”* gibi tavsiyeler ve moral verdi.

Ağabeyim O'nun çalışanı değildi.

Vefatından bir hafta önce benimle de vedalaştı.

Çok özlüyoruz gerçekten, çok.

Şimdi kendimizi yalnız hissediyoruz.

Bayram öncesi, arifede mezarlık ziyaretine gitmek istedim. Yaşadığı sitenin önünden geçtim. Gitmek için çok büyük nedenlerim vardı.

Yapamadım. Ayaklarım geri gitti.

FATİH ARSLAN

Alpark süpermarketlerimizin olduğu dönemdi.

Süpermarketler için isim değiştireceğiz.

Reklam şirketiyle çalışma yapıyoruz.

Seçenekleri üçe indirmişiz.

Seçmek üzere toplanmışız.

Herkes sıralanmış, oylama yapılıyor.

Herkes fikrini söylüyor.

Yaklaşık 40 kişiyiz.

Hoca, etrafına baktı, baktı.. Sonra "*Kasacı nerede?*" diye sordu.

Marketlere meyve, sebzeleri kasalarla gönderiyoruz. Kasalar geri geliyor, sayılıp istifleniyor. Yani kasacının görevi kasaları geri almak.

Kasacı bulundu, toplantıya çağırıldı.

Hoca ona da isim konusunda fikrini sordu.

Kaç kişi vardır her insanın fikrine bu kadar önem veren?

Boş vakti yoktu. Pazar günleri bile marketleri gezer, oradaki çalışanlarla tek tek ilgilenirdi. Süpermarketler cirosuyla çalışan sayısıyla üç yılda üç kat büyüdü.

Carrefoursa'ya satmadan önce 28 süpermarketimiz olmuştu.

Ve Carrefoursa bizi neden tercih etti biliyor musunuz?

Çünkü müşteri memnuniyetinin en yüksek çıktığı marketler zinciriydi.

Uzun zamandır tanıyordum.

Her konuda fikirlerini, görüşlerini esas alırdım. Öyle bir sistem geliştirmişim.

Bir karar mı vereceğim? Vermeden önce mutlaka O'nunla konuşup, istişare ederdim.

O da çok severdi istişareyi, fikir vermeyi, almayı. Değer verirdi, fikirlerinize. Ufkunuz genişler, başka açıdan bakmanızı sağlardı.

Daha önce rakip firmadaydım. Ve bir gün onları ziyarete gittim.

Saya Grup'ta işe başladığımı söyleyince, *"Başında Abdulrezzak Bey var. O'nu herkes tanır. Çok ilkeli, ahlâklı biridir, çok iyi analiz yapar"* dediler.

Çünkü bu sektörde herkes birbirini tanır. Agresif mi, iş ahlâkı nasıldır bilir.

Rakip olmalarına rağmen Hoca hakkında çok olumlu sözler söylediler.

Fikir ayrılığında bile O'nun fikrini kabul etmek zor gelmiyordu.

Kolaylıkla kabul ediyordunuz, çünkü inandırıyordu.

İnandığımız için de işe daha fazla odaklanıp, daha iyi nasıl yaparım diye düşünüyordunuz.

Bir odaya girdiğinizde O'nun orada olduğunu hemen anlar, enerjisini hemen alırdınız.

“Bu şirketin sahibiyim” değil, “Bu ekibin parçasıyım” duruşu vardı O’nda.

Fildişi kulelerde yaşamıyordu.

Patronunuz ama gidiyorsunuz sohbet ediyorsunuz; akşam tam işten çıkacaksınız, *“Paraya ihtiyacın var mı?”* diye seslenir arkanızdan.

Maaşınızı gününde almışsınız zaten.

Ama bunu sorması sizi inanılmaz güvende hissettirir. Sanki babanızmış gibi...

Başınız sıkışınca arayabileceğiniz iki ya da üç kişiden birisidir.

Bu durum bana özel değil, ilişkide olduğu herkes için geçerli.

İzmir’de Volt’ta çalışmaya gelmeden önce yanına uğradım.

“İstedğim zaman arayabilir miyim sizi?” diye sordum. Güldü, *“Tabi ki”* dedi.

Sonra, *“Peki var mı bana bir tavsiyeniz?”* dedim.

O da bana, *“Senin hedeflerin olduğunu biliyorum. Ulaşmak için 25. saati düşün. İşini risklere göre yapmaya çalış. Kendini sağlama al”* dedi.

O günden beri bir iş yaparken, hep bir sonraki adımı düşünmeye çalışıyorum.

ERCAN ENÖZ

Her sorunun konuşulabildiği değişik bir insandı.

Babasına çok düşküdü. Çok sık örnekler verirdi onun dürüstlüğü ve tüccarlığıyla ilgili. O'nu örnek almıştı.

Çok tezcanlıydı. Her şey çabucak olsun isterdi. Bazen bu durum insanları zorlardı. Ama bu özelliği sayesinde fabrikayı iki yıl gibi kısa bir sürede tamamladı.

Şaka yapmayı ve yapılmasını çok severdi. Bir gün şoförü beni aradı, "Hoca'yı kaybettik" diye. Panik oldum önce, sonra uyandım konuşma tarzından. O arattıyor arkadan, eğleniyorlar şoförüyle.

Teknik yönü çok kuvvetliydi, en derin bilgisayar alt yapısından bahsetseniz bile anlardı, teknolojiye çok yatkındı.

Herkes farklı yönünden ilham almış olabilir. Bir şey söylediğinizde sonucun nereye varabileceğini hemen söylerdi. Hızlı hesap yapardı kafasında.

Cevize karşı alerjisi vardı. Bir gün kayınvalidem içli köfte yapmıştı. O da yedi, içinde ceviz varmış bilmiyoruz. Neyse ki korktuğumuz olmadı.

Daha hiç kimsede yokken tabletler O'nda vardı ve çok iyi kullanırdı. Daha piyasada yok, bizi de zorlardı; alın diye. Bizim için getirtirdi. Yeni programlar öğrenmeye teşvik ederdi. Tabletten Kur'an da dinlerdi, şiirlerini de orada yazardı, word, excel herşeyi oradan yapardı... Fotoğraflar çeker, ortak alanlar kurardı.

Eğer hayat bir eserse, o çok güzel bir eser bıraktı. Şimdi kime sorsanız hayırla yâd ederler onu. Hakkında tek bir kötü söz söyleyecek, tek bir insan bulamazsınız.

AYETULLAH MUTLU

Abdulrezzak Bey, problemleri bile, problemin pozitif yönüne bakarak çözerdi. Kendisi hayata nasıl pozitif bakılacağı konusunda çok değerli bir örnekti.

Her şeye olumlu tarafından bakmamızı isterdi. Oysaki biz mühendisler, bir problemi çözerken var olan konuya, gerçeklere, olumsuzluklara odaklanır konuya öyle yaklaşırız.

“Bu projeden aklınızda ne kaldı?” diye sorsanız, size şunu söylerim: “Abdulrezzak Bey’in her şeyi pozitif olarak ele alışı ve yaklaşımı sayesinde en büyük problemlerin bile güneşin önündeki karın erimesi gibi bir anda yok olup gittiğini gördüm.” Çok başarılı ve güzel bir proje oldu. Proje sürecinde aynı zamanda insanlara olan yaklaşımı çok kıymetliydi. İşçiden, mühendise herkesle çok yakından ilgilenirdi. Temas etmeye gayret ederdi, elini sıkar, halini hatırını sorardı. O'nun bulunduğu bir ortama girdiğinizde gözünüz mutlaka Abdulrezzak Bey’i arardı. O'nunla mutlaka en azından göz teması kurmak isterdiniz. Çünkü temas ettiğiniz anda, onun pozitif enerjisinden mutlaka nasibinizi alırdınız. Derdi ki; *“Her şeyin şehrin, insanın, binanın, eşyanın bir enerjisi vardır. Bu enerji sizin iş yapma kapasitenizi ciddi anlamda etkiler.”*

Bugün de bir sıkıntıya düştüğümde Abdulrezzak Bey’in bu söyledikleri kulağımda çınlıyor. Olumlu bakmaya çalışırım. Pozitif enerjinin beni kuşatmasını isterim. Ve bu bakış açısının beni başarıya götüren en önemli unsurlardan biri olduğunu düşünürüm.

Birlik ve beraberliğe çok önem verirdi. Bu gücün çok kıymetli olduğunu söylerdi. Bir Libya seyahati dönüşünde uçakta benden de söz almıştı. Bu birlik beraberliği destekleyecek davranışlar içinde olacağıma dair... Dolayısıyla herkesin birlikte güç oluşturduğu, herkesin aile olduğu, herkesin birbirine empati ve sempatiyle baktığı, omuz omuza yürüdüğü bir ortam isterdi.

İstanbul’a gittiğimizde otelde değil, evinde kalmamızı isterdi. Yemeğe ailesinin içine davet ederdi. Siz de kendinizi ailenin bir parçası hissederdiniz.

Bugün de bir sıkıntıya düştüğümde aklıma hemen O’nu getiririm.

*"Garip yüzsüz sadece söyler sözü,
Mevladan niyazı düzelsin özü,
Ağlamaktan kanasın yüzü gözü,
Kimseyi ağlatmak hiç haddim değil.."*

Garip Yüzsüz

“SENİ HİÇ UNUTMAYACAĞIZ...”

“Sevin” dedikçe, daha da çok sevildi.

Temâs ettiği her insanı çok etkiledi. Kimine cesaret verip, yüreklendirdi... Kimini değiştirip, dönüştürdü... Herkesin hayat yoluna rengârenk çiçekler ekti.

O'nun yanındayken, herkes kendini “özel” hissetti.

Başlı sıkışan hemen O'nun yamacına sığındı. Huzur arayan O'na koştu. Yüreği herkese açıldı.

Şeyh Muaz'ın dediği gibi, “O, bahardı ve herkese verecek bir çiçeği vardı.”

İyi bir eş, örnek bir ağabey, baba ve dede...

Sadece çocukları Hamit, Abdulkerim, Şeyma, Esra ve Sümeyye'nin değil pek çok insanın “baba”sı oldu.

Ve yalnızca kardeşleri Zübeyde, Mecbure, Haluk, Sadi, Mesut, Sadiye, Seyfettin, Gurbet, Metin, Kezban, Halime, Meryem değil pek çok insan onu “ağabey” yerine koydu.

Geçmişin bilgeliğini taşıdı bugüne, geleceğe ışık tuttu.

Sevdiklerine en kötü ihtimalle bir telefon uzaklığındaydı.

Ama 2015'te pankreas kanseri teşhisi kondu Abdulrezzak Sancak'a.

Hastalığını öğrendikten hemen sonra arabaya bindi. Ve yüksek sesle kendi yazdığı bir ilâhi'yi okudu. Oğlu Hamit, babasının sesini kaydetti.

Bu, "*sitem*" dolu bir ilâhi değildi. Tam tersine "*sevgiliye*" yani Allah'a kavuşmanın mutluluğuydu.

"Garip benim, yüzsüz benim,
Yanımda yok mudur yerim,
Senden başka var mı benim,
Benim senin, sensin benim.

Müjdem size sevenlerim,
Affedecek beni Rabbim,
Kolay bağışlar sevenim,
Benim senin, sensin benim."

Hastalığını Allah tarafından verilmiş bir lûtuף saydı. "*Kabullenmek erdemdir*" deyip, bir kez daha erdemli davrandı.

"*Şükürler olsun*" dedi.

Çünkü bu sayede, kalan sayılı günlerinde yapacağı işleri bitirecek, sevdiği bütün insanlarla tek tek helalleşebilecekti.

Ve helalleşti de.

Ailesini üzmemek için onların isteği üzerine tedavi için Almanya'ya gitmeyi de kabul etti.

Abdulrezzak Sancak bu zorlu süreçte bile moral aramak yerine moral verip, örnek oldu sevdiklerine.

Orada bir ev kiralandı.

Bütün sevdikleri etrafında çember oluşturdu.

Şiddetli ağrılarına rağmen, etrafındakilere vermek istediği son mesajlarını verdi, şakalarını esgirmede, annesinin elinden de yemek yedi.

Tarih 20 Ekim 2016'yı gösterdiğinde Abdulrezzak Sancak hastane odasında güçlüğüle doğruldu; yatsı namazını kıldı.

Bu kıldığı son namaz oldu.

Abdulkerim ve Mediha Sancak'ın oğlu.

Nahide Hanım'ın eşi...

Kutup yıldızı... Binlerce insanın ışığı...

Abdulrezzak Sancak son yolculuğuna uğurlandı.

Okuduklarınız Pervari'de doğan bir çocuğun hikâyesiydi.

İnsanlıktan umudunu hiç kaybetmeyen bir çocuğun...

Yorulmak nedir bilmeyen, her ne olursa olsun şikâyet etmeyen, sevgisini bir kartopu gibi sürekli büyüten, özel bir çocuğun...

Çocuk büyüdü.

Ama çocukken de, büyürken de, büyüdüğünde de hep binlerce insana örnek oldu.

Çocukla çocuk... Bilgeyle bilge. Hep bir adım öndeydi.

Yardıma ihtiyacı olanları gözlerinden tanıdı. Küs olanları barıştırdı. Makam sarhoşluğuna kapılmadı. Aksine alçakgönüllüğüyle şaşırttı.

Ve tüm bunları sadece 52 yıla sığdırdı.

Abdulrezzak Sancak...

O binlerce insanın ışığı, binlerce insanın Hoca'sıydı.

O'nun ki yalnızca ve yalnızca iyiliğe adanmış bir yaşamı.

*"Birkaç nasihat edeyim evladım,
Hamdii senaları azaltma canım,
Salat selamı çok söyle evladım,
GemiŒe rahmeti unutma canım."*

Garip Yüzsüz

